

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXX Balandis - April 25, 1985 Nr.17

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Susitikimo laukiant Kam jis reikalingas: Reaganui ar Gorbačioviui

Vytautas Meškauskas

Į tą klausimą atsakymas gana aiškus. Gorbačioviui! Mat, kol kas jis Kremliaus valdžios herachijoje tėra pirmas tarp lygių. Ir už tat jo susitikimas su Reaganu, privedas prie jo pavardės linksniavimo visame pasaulyje, pakeltų jo prestižą užsieniuose ir pačioje Sovietijoje, kas jam padėtų sutelkti visą valdžią savo rankose. O kokia iš to nauda Reaganui?

Praeities patyrimas labai blogas. Po susitikimo su Kennedy Vienoje, Chrusčiovas aptvėrė Vakarų Berlyną. Pasibučiavęs su Carteriu toje pačioje Vienoje, Brežnevas puolė Afganistaną. Net gi iš pažiūros laimingesnis to paties Brežnevo susitikimas su Nixonu, pradėjęs detantes erą, privedė prie naujų sovietų laimėjimų. Tokią patirtį turėdamas galvoje, Reaganas nesiskubino su pasimatymu, nors principiniai nepasisakė prieš tokį diplomatijos būdą. Reaganas pirmiau norėjo atstatyti JAV karinę galybę ir susitikimą, jei jis kada būtų, paversti tik iš anksto sutartų susitarimų pasirašymų ceremonija.

Kaip toli iki to? JAV ginkluojasi. Sovietai, nutraukę derybas dėl atominio apsiginklavimo protestuodami prieš JAV vidutinės distancijos raketų dislokaciją Vak. Europoje, dabar grįžo prie derybų stalo Zenevoje, nepaisant tolimesnės JAV raketų dislokacijos, todėl Reaganas galėtų norėti susitikimu su Gorbačiovu grąžinti JAV-Sovietijos santykius iš konfrontacijos į daugiau civilizuotų varžybų stovį. Jis norėtų tuo užsipelnyti sau garbingą vietą JAV prezidentų istorijoje.

Taip galvojant galima lengvai suprasti spaudoje pasirodžiusias spekuliacijas apie greitą Reagano-Gorbačiovo susitikimą. Net pradėta kalbėti, kad - jei rimtą 'viršūnių susirinkimą' (summit) dar neįmanoma paruošti - Reaganas ir Gorbačiovas galėtų bent trumpam susitikti, pvz. Gorbačioviui atvažiavus į Jungtinių Tautų visuotinį susirinkimą New Yorke, jis galėtų užsukti valandai-kitai ir į Baltuosius Rūmus.

Koks gi klausimas reikalauja skubaus 'viršūnių' sprendimo? Vienas būtų - Zenevos derybų spartos pastūmėjimas. Nors derybos, kaip žinome, yra griežtai slaptos, sovietų ambasadorius Dobryninas - kalbėdamas Atlantoje, GA įvykusioje konferencijoje apie ato-

minių ginklų kontrolės klausimus - kaip matysime, 'išleido katę iš maišo'.

Toje konferencijoje, kuriai pirmininkavo buvęs prezidentas Fordas ir Carteris, dalyvavo ir pasisakė visa eilė buvusių ir esančių aukštų pareigūnų, diplomatų ir abiejų partijų politikų. Dalyvavo taip pat ir sovietų delegacija, Dobryninui vadovaujant. Nors tiesiogiai nei jis, nei JAV Ginklų Kontrolės ir Nusiginklavimo žinybos viršininkas Kenneth L. Adelman apie Zenevos derybas nekalbėjo, Dobryninas pareiškė, kad sovietai sutiktų kalbėtis apie strateginių ir vid. distancijų raketų sumažinimą, tačiau 'mes nieko nežinome, ką jūs darysite su savo Strategic Defence Initiative'!

Kaip žinome, ta 'iniciatyva' privertė sovietus grįžti prie Zenevos derybų stalė. Mat, jei anksčiau abi supervalstybės išvengė karo viena kitai grąsinamos miestų sunaikinimu, dabar technologija jau įgalino nusitaikyti ir sunaikinti prieš atominis ginklus, kas gali kada nors ateityje paskatinti netikėtai juos pulti ir po to pasiūlyti koki nors susitarimą išgelbstint savo teritoriją. Kad prie to neprileisti, sugalvota ta strateginio apsigynimo iniciatyva, populiariai 'žvaigždžių karu' vadinama. Sovietams labai svarbu sužinoti kiek toli yra tos sistemos tyrimai pažengę - tada jie gal-

(Nukelta į 2 psl.)

Hamiltono ansamblis Gyvataras pilname sąstate su vadove G. Breichmaniene.

Arūno Mačikūno nuotr.

Gyvataro 35 metų sukaktis Hamiltono tautinių šokių ansamblio veiklos apžvalga

Hamiltonas yra Kanados Ontario provincijos pramonės miestas, kuriame gyvena apie 2000 lietuvių. Prieš II didįjį karą čia buvo šikūrės nedidelis būrelis senųjų ateivių lietuvių, kurių skaičius staiga pradėjo didėti po karo, 1948 m. atvykus kun. dr. J. Tadarauskui. Jis organizavo parapiją ir kvietė lietuvius iš miškų, kasyklų, kur jie dirbo pagal darbo sutartis, atvykti į Hamiltoną, padėdamas jiems gauti pastovius darbus plieno fabrikuose ir kitose įmonėse. Iš vietos katalikų vyskupo buvo gautas pastatas, nenaudojama koplyčia, kurią lietuvių atremontavo, įrengė bažnyčią ir

J. VARČIUS

1949. IX. 20 ją pašventino Vilniaus Aušros Vartų Motinos Gailestingosios vardu. Parapičių skaičiui didėjant, bažnyčios pastatas buvo padidintas, įrengta 300 vietų šventovė ir rūsyje salė organizacijų reikalams.

Visi Hamiltone gyvenantieji lietuviai telkėsi prie parapijos ir veiklaus klebono prel. dr. J. Tadarausko padedami pradėjo kurti jaunimo ir vyresniosios kartos organizacijas. V. Panavaitė vadovaujant buvo sudaryta tautinių šokių grupelė, kuri 1948-49 m. kartais pasirodydavo lietuvių renginiuose. Tuo metu Hamiltono lietuvių kolonija augo naujais atvykstančiais tremtiniais ir stiprėjo naujais visuomenės veikėjais. 1950 m. čia apsigyveno Genovaitė Dumčiūtė - Breichmanienė su šeima, kuri liaudies menu ir tautiniais šokiais domėjosi nepriklausomoje Lietuvoje, besimokydama Vilkaviškio gimnazijoje, studijuodama Vytauto Didžio ir Vilniaus universitetuose. 1940 m. ji buvo Vilniaus valstybinės filharmonijos ir liaudies ansamblio šokėja ir Vilniaus universiteto studentų grupės tautinių šokių mokytoja. Tremtinių stovyklose Vak. Vokietijoje ji organizavo ir vadovavo šokių grupėms.

1950 m. Hamiltono tautinių šokių grupės mokytoja buvo pakviesta G. Breichmanienė, kuri darbą pradėjo su 6 šokėjų poromis. Ji pasiryžo šią grupę padidin-

ti ir paruošti ne vien tik lietuvių renginių programoms, bet ir pasirodyti kanadiečių festivaliuose. Jai daug dirbant ir talkinant keliems rėmėjams, grupės lygis žymiai pagerėjo šokių ritmingumu ir repertuaru. 1953 m. G. Breichmanienė gerai apmokytos grupės vadovavimą perdavė buvusiai mokytojai V. Panavaitėi. Tuo laiku lietuviai gražiai pasirodė Anglijos karalienės karūnavimo iškilmėse ir tautinių šokių grupės atliktą programą teigiamai įvertino kanadiečių spauda.

Pasikeitimas mokytojų neigiamai veikė grupės mokymą ir ji pradėjo nykti. 1956 m. grupės vadovavimą vėl perėmė G. Breichmanienė, ją perorganizavo ir su ja neišsiskyrė iki šios dienos. Nežiūrint sunkios pradžios dėl finansinių sunkumų rūbams įsigyti, surasti naujus šokėjus, kliūtys mažiau nyko Bendruomenės valdybai ir rėmėjams padedant.

1959 m. grupė turėjo 21 šokėją ir savo repertuare 14 šokių, kuri labai sėkmingai pasirodė Kiwanis festivalyje su kitataučių grupėmis, laimėjus aukso medalį. Kanadiečių spaudos teigiamai atsiliepimai išgarsino mūsų tautinius šokius ir pavergtos Lietuvos vardą. 1959. IX. 6 įvykusiame Hamiltono VI Kanados lietuvių dienų koncerte. G. Breichmanienės vadovaujama tautinių šokių grupė pasirodė kaip subrendęs, rit-

(Nukelta į 7 psl.)

Gyvataro ansamblio vadovė Genovaitė Breichmanienė.

THE WASHINGTON POST

East European Emigres Are Accused Of Impeding Hunt for Nazis in U.S.

Response Charges Jewish Organization With Aiding Soviets

Tokia antrašte balandžio 6 The Washington Post paskelbė savo reporterės Mary Thornton straipsnį. Jis prasižada teigimu, kad federaliniai nacių gaudytojai skundžiasi, jog jų pastangoms priešintis daugiau kaip 30 Rytų Europos imigrantų organizacijų grupė. Jos renka lėšas apkalinti nacių gynybai ir viešai ragina savo šalininkus nebendradarbiauti su Teisingumo Departamentu. Reporterė toliau rašo:

- Antradienį (balandžio 2 d.) Pasaulinis Žydų Kongresas, po metų užtrukusio aiškinimosi, apkaltino įvairias baltų, ukrainiečių ir kt. Rytų europiečių imigrantų grupes 'smarkia ir pasibaisėtina' (shocking) akcija, siekiant pakenkti Teisingumo D-to nacių persekiojimo programai.

- Ketvirtadienį Myron Vasylyk, Ukrainiečių Kongreso Amerikoje Washingtono biuro direktorius, atsakė, apkaltindamas Pasaulinį Žydų Kongresą šmeižtu kampanija prieš ukrainiečius, baltus ir Rytų europiečius, kuri (toji kampanija) 'patarnauja KGB interesams'.

- Pasaulinio Žydų Kongreso raportas kaltina, kad tos grupės buvo atvirai antisemitinės ir pradėjo kampaniją pritaikyti išsienėjimo teisę karo nusikaltimams ir uždaryti Teisingumo D-to Specialių Tyrinėjimų įstaigą (OSI), kuriai pavesta persekioti nacių karo nusikaltėlius.

- Dabartiniai ir buvę Teisingumo D-to advokatai sako, kad tas raportas yra teisingas.

- Vienas iš OSI advokatų, paprašęs likti anoniminiu, pareiškė: 'Jūsų pastangos yra mus uždaryti. Jie turi žmonių kurie nieko kito nedaro, kaip tik mus seka ir puola. Jie yra labai aktyvūs, yra persisunkę antisemitizmu'.

- Tony Mažeika, koordinatorius koalicijos Konstituciniam Teisingumui ir Saugumui, kuri teigia turinti 30 milijonų šalininkų imigrantų iš Rytų Europos tarpe, kaltina, kad Žydų Kongreso raportas yra įtaigotas OSI ir turi nusikaltamo pobūdžio... Mes neturime jokios neapykantos žydams - mes norime dirbti su žydų grupėmis JAV-bėse.

- Vienas iš pagrindinių imigrantų nusiskundimų yra toks kad JAV prokurorai naudojami karo laikų dokumentais, pristatytais Sovietų Sąjungos.

- Wasylyk, kurio grupė atstovauja daugiau kaip viena milijoną ukrainiečių kilmės amerikiečių, sako:

'Daugumas OSI irodymų yra parūpinta KGB. Tai yra mums pagrindinis dalykas. Mes visi už karo nusikaltėlių pagavimą. Bet tie KGB irodymai yra skirti sukompromituoti Rytų europiečius, baltus ir ukrainiečius JAV-bėse.

- Wasylyk aiškino, kad JAV imigrantų organizacijos igijo prestižą, kas nepatinka KGB. 'Mes galime paspausti kongresą, padaryti įtakos spaudai ir Reagano administracijai. KGB pradėjo tą desinformacijos kampaniją apšmeižti Rytų europiečių grupes anti-semitizmu'.

Neal Sher sakė:

'Ateivių organizacijos ir atskiri individai apipylė savo laiškais kiekvieną Kongreso atstovą, Baltuosius Rūmus, Valstybės D-tą, generalinio prokuroro įstaigą ir mediją. Esą - nesamone yra teigti, kad OSI yra KGB suvedžiojama. Tai daroma tik slėpti faktą, kad tie žmonės kaltinami baisiausiais nusikaltimais. Jei mes norime testuoti tasbylas, turime eiti ten, kur galima rasti irodymų. Daug kolaboravimo su vokiečiais atsitikimų buvo Latvijoje, Lietuvoje ir Ukrainoje.'

'Mes prašėme' - aiškino Sher - 'sovietų pristatyti panaudotų dokumentų originalus ir jie tai daro. Tie dokumentai yra moksliskai ištirti šio krašto vyriausybės ir, jei to reikalaujama, kaltinamojo.'

Kai OSI ir gynybos advokatai keliauja į Sovietiją, sovietų prokurorai iš anksto nežino, kokie klausimai jiems bus pateikti ir ar Vakaruose yra kokio dokumentų, kurie patvir-

tintų ar prieštarautų sovietų liudininkų parodymams.'

- Imigrantų pastangos jau tęsiasi keli metai, bet sustiprėjo per paskutinius šešis mėnesius, o ypač pereitą mėnesį, kada Los Angeles pradėjo veikti Mažeikos koalicija. Jau 1983 m. keli advokatai, atstovaujant imigrantų grupes, kalbėjosi su aukštesniais Teisingumo D-to pareigūnais, įskaitant ir S.S. Trott - generalinio prokuroro asistentą kriminaliniam skyriui. Jie protestavo prieš sovietų irodymų panaudojimą, reikalavo prisiekusiųjų posėdininkų (jury) teismo ir valdžios apmokamų gynėjų. Trott vėliau pareiškė, kad Teisingumo D-tas yra įsipareigojęs tose bylose ieškoti irodymų kur tik jų galima rasti.

- Kai kurių imigrantų grupių tonas buvo atvirai antisemitiškas. Taip 12-kos psl. laiške Generaliniam Prokurorui Edwin Meese III Latvijos karininkų organizacijos Australijoje ir Naujojoje Zelandijoje reikalauja OSI paleisti ir prideda, kad paskutinė informacija, žydai nebuvo dujomis nuodijami Buchenwaldo ir Dachau stovyklose. Laiške aiškinama, kad žydų organizacijos naudoja savo tikslams atskirų kraštų teisingumo sistemas ir esą žinoma, kad žydai yra daugiausiai privilegijuota tautinė grupė Sovietų Sąjungoje.

- Wasylyk ir Mažeika neigė, kad jų grupės yra anti-semitiškos, bet imigrantų laikraščiai vartoja tokius posakius kaip 'žydiškas Eichmanas', 'žydų rasizmas' ir rašo apie žydus, kurie pralobė iš Holocausto.

- Be to atvirai atakuojamas OSI. pvz. Darbininkas 1983 metų rugsėjo 23 d. paskelbė straipsnį 'kaip gintis nuo OSI puolimų'.

- Laikraščiai naudojami lėšų sukėlimui. Zinomiausi tam reikalui fondai yra Lietuvių Teisių Gynybos Chicagoje ir Latvijos Tiesos Fondas New Yorke. Viešai renkama pagalba apkaltintiems kriminalistams kaip Hans Lipschis, kuris prisipažino buvęs SS parei-

■ Iš kitos pusės

Kai pirmą kartą, dar Lietuvoje, išgirdau Samuelio Johnsono piktą konstatavimą, kad patriotizmu bandoma viską pateisinti — Patriotism is the last refuge of a scoundrel — galvojau, kad tai tinka tik Anglijai. Mes gyvenome daugiau pagal Nathano Hale posakį: 'Aš gailiuos, kad turiu tik vieną gyvybę paaukoti už savo tėvynę'. Tada dar buvau labai jaunas. Pagyvenus ir Samuelis Johnsonas neatrodė klaidingas. Kaip jo neprisiminsi pasikaitęs kovo 28 d. DRAUGE tūlo d. m. laišką apie keliones į Lietuvą:

"Tik naivus asmuo gali galvoti, kad tie tūkstančiai dainininkų ar šokėjų susirinks į Vilnių pagerbti Maskvos okupacijos 45 metų sukaktį. Jie susirinks išreikšti nenumarinamą tautos gyvastingumą, nors reikia atiduoti okupantui duoklę, kad tokios manifestacijos galėtų įvykti... Ar geriau, kad savi neša duoklę Maskvai ar kad ją atsiimtų jos kieti nagai?... Tai kas geriau? Ar keliauti į Vilnių, būti šventėje nors dantis sukandus klausyti Maskvos garsiakalbių ir laikytis rankomis sukibus su dainuojančiais tautiečiais? Ar namie sėdėti, ir kartu su zuikiu sakyti: Dangus griūna!"

Be to, d. m. mano, kad jo nuvykimas į tą šventę atveš:

"... tiems dainininkams ir šokėjams dar daugiau šviežio laisvės oro, kad jų dainos dar garsiau sukskambėtų. Kad jas labiau išgirstų laisvasis pasaulis ir net pati Maskva."

Kam sujudinti dangų ir žemę, kad pateisintus savo kelionę? Juk jau tūkstančiai ramiai nuvažiavo!

Blaiviau pasirodė dail. V. K. Jonynas (žiūr. balandžio 11 d. DIRVOS reportažą apie JAV LB suvažiavimą New Yorke). Ten jis sakė:

"Jei Lietuva priima mūsų paveikslus, tai mes (dailininkai) ten ir vežam. Tad kur juos padėti čia? Ar į gatvę išmesti."

Bet tuojau apsižiūrėjo:

"Man Lietuva gyva ir lietuvis brangus, jie neša sunkią naštą."

Žinoma, to jis nepasakė savo labai ilgame pasikalbėjime su GIMTUOJU KRAŠTU, kur jis nepralenkiamai išgyrė dabartinį Lietuvos gyvenimą. Net nuostabu, kad pats grįžo. Atseit, be duoklės Maskvai ir jis neapsiėjo. Jei po to pradėsime ieškoti kaip įtikti Maskvai, žinoma — ne savo naudai, bet Lietuvos, greitai susilauksime ir išėvių įsijungimo į Maskvos 'taikos ir atominių ginklų užšaldymo' propagandą. Girdi, gal už tai Maskva leis daugiau masinių pramogų. Ką gi šoksime, dainuosime, paveikslus rodysime — viską darysime prisidengę patriotizmo skraiste. Prie jos taip jau pripratome, kad be jos jau ne žingsnio.

(vm)

Susitikimo laukiant...

(Atkelta iš 1 psl.)

lėtų apsispręsti, ar sumažinti savo raketų skaičių, ar toliau išlaikyti savo dabar turimą pranašumą. Kol jie nežinos smulkiau apie tą 'iniciatyvą', jie grąso nedaryti jokių nuolatų jau turimuose ginkluose.

Zinoma, amerikiečių pusei nėra jokios prasmės išduoti savo paslaptis. Prezidentas aiškiai pasakė, kad dėl tyrinėjimo negali būti jokio susitarimo, nes jo negalima kontroliuoti. Sovietai bus painformuoti tik tada, kai tie tyrinėjimai bus pradėti praktiškai įgyvendinti.

Tokiu būdu, svarbiausias jau prasidėjusios sovietų taikos ofenzyvos tikslas yra priversti amerikiečius 'atidaryti savo kortas'. Tam reikalui turėtų tarnauti ir Reagano-Gorbačiovo susitikimas.

gūnas Auschwitz-Birkenau sto vykoje ir yra jau deportuotas į vakarų Vokietiją.

R. Razgaitienė, imigrantų grupės americans for Due Process vadovė, gynė lėšų rinkimą, nurodydama, kad neteisinga apkaltinti imigrantus techniniais prasilenkimais (civil technicality) ir dėl to juos išsiųsti į Sovietų Sąjungą, kur jie gali būti sušaudyti už karo meto veiklą. Tie žmonės jau nebedirba, yra seni ir nepasituri, bet neturi teisės į teismo paskirtą gynėją.

- Pasaulinio žydų kongreso pareigūnas I. Singer aiškino, kad imigrantų grupės 'bijo, kad Teisingumo D-to kaltinimai parodo Amerikos publikai istorinį faktą, kad Hitlerio še-

šių milijono žydų išžudymas buvo padarytas ne vien vokiečių, bet kartu su lietuvių, latvių, ukrainiečių, estų ir kitų europiečių glaudžia talka.

INJECTION MOLD DESIGNERS

OVERTIME
FULL BENEFITS
INSURANCE
PENSION AND MORE

CAD training available for experienced mold designers.

DELTA MODEL &
MOLD COMPANY
1360 E. Big Beaver Rd.
Troy, MI 48063
(313) 689-5482

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscrip-
tion per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespaus-
dinti straipsniai gražinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Dirvos vajui įpusėjus

Dirvos 70 metų sukaktis pradėta minėti š. m. vasario 24 d. solistės Reginos Žymantaitės-Peters sėkmingu koncertu. Komitetas, vadovaujamas dr. Leono Kriaučeliūno, vykdo piniginių vajų Dirvos leidimui stiprinti.

Pinigams telkti yra naudojami įvairūs būdai. Išsiuntinėtas atsišaukimas į spaudos bičiulius, prašant atsiųsti auką. Nors aukos tebeplaukia, bet spaudai rodomas entuziazmas nėra pakankamas, lyg atkištinis. pasigendama pasiturinčių asmenų, ypač profesionalų, platesnio įsijungimo ir stambesnėmis aukomis prisidėjimo.

Lietuviškoji spauda yra užsitarnavusi daug didesnio dėmesio ir paramos, negu mes jai suteikiame. Mūsų pirmieji tautos žadintojai ir už lietuvišką raštą kovotojai yra sudėję ne tik stambias materialines aukas, bet kentę kalėjimuose ir Sibiro lageriuose. Dažnas iš mūsų žodžiais kovojame už tautos išlaisvinimą bei lietuvišką išlaikymą, bet kai reikia tą kovą paremti doleriu, tai pasitenkinama tik simboline auka. Spauda yra tas nuolatinis ir nepavargstantis varyklis, kovojęs už lietuvišką išlaikymą ir Lietuvai laisvės atgavimą. Netekus lietuviškos spaudos, neteksime tarpusavio ryšio, numarinsime ir organizacinę veiklą. Tad ne tik pavieniai asmenys, bet ir organizacijų vadovybės turi įsidėmėti, vertinti ir suprasti spaudos reikšmę ir tinkamai remti.

Dirva,ėjusi ir žadinusi išieiviją 70 metų, reikalinga didesnės paramos ir pagalbos. Kiekvieno šviesaus lietuvių pareiga būtų tą lietuvišką židinį stipriau paremti. Komitetas sielojasi Dirvos tolimesniu likimu ir leidėjams atėjo į pagalbą, bandydamas sutelkti lėšas, kurių pagalba būtų galima įsigyti modernias rinkimo bei spausdinimo mašinas ir palengvinti spaudos darbą.

Komitetas be jau minėtų aukų telkimo būdu, ruošia

dovanų paskirstymą loterijos būdu. Dovanoms paskirstyti sudaryta komisija, kurios pirmininku yra visuomenininkas Karolis Milkovaitis, o išdininko pareigas prisiėmė Matilda Marcinienė. Bus atspausstas dovanoms paskirstyti knygutės po 1 bilietų kiekvienoje. Knygutės kaina 10 dol. o vieno bilietėlio 1 dol. Komitetas prašo visuomenę, gautas laimėjimų knygutės nenumesti į šalį, bet užpildytas šakneles su atitinkama suma, gražinti pridedame voke išdininkei: M. Marcinkus, 6038 So. Artesian, Chicago, Ill. 60629, tel. (312) 737-1920.

Laimėjimams yra paskirta šios dovanos: 1000 dol., 500 dol., 200 dol. ir 3 dovanos po 100 dol. Dovanų paskirstymas įvyks pabaigtųjų bankete š. m. spalio 12 d. Jaunimo centre, Chicagoje.

Šiame posėdyje komitetas pasidžiaugė pavykusiu vajaus atidarymo banketu ir priėmė išdininkės O. Daškevičienės pateiktą apyskaitą. Dirvoje skelbiamos aukos skaitytojams duoda pilnesnį vykdomo vajaus vaizdą. Ir ateityje aukotojai bus skelbiami.

Komitetas optimistiškai žiūri į vajaus pasisėkimą ir tiki dosnia Dirvai parama.

Posėdžiui vadovavo pirm. dr. L. Kriaučeliūnas, sekretoriavo — V. Lenkevičienė, pranešimus padarė — išd. O. Daškevičienė, J. Kerelienė ir K. Milkovaitis, o dis-

š. m. balandžio 12 d., Kultūros židinyje, Brooklyne, N. Y. Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis lietuvių spaudos ir radijo atstovus supažindino su tikslais prieš dvi savaites pasiekusiu šį laisvės kraštą lietuvių. Tai 29 metų amžiaus Bronius Venclova, baigęs Maskvoje Lumumbos tautų draugystės Universitetą, skirtą užsieniui istorijos fakultetą, kurio tikslas yra paruošti, kad baigusieji skleistų komunizmą pasaulyje. Baigęs universitetą dirbo Afrikoje Konge, tai jam padėjo pasiekti laisvę. Apie tai plačiau pasisako atsakydamas į klausimus.

Trumpai nušvietė dabartinį okupuotos Lietuvos gyvenimą, daugiausia dėmesio skirdamas jaunimui, kuris jo žodžiais tariant, tik dėka tėvų ir senelių sužino apie buvusią nepriklausomą Lietuvą. Jaunimo klausimas Lietuvoje labai aktyvus ir tvirta viltis, kad Lietuva sustiprės ir grįš laisvės laikai. Prieš 10 metų bažnyčioje jaunimo nebuvo, o dabar kokie penki metai per Velykas žmonės netelpa į bažnyčią. Ne visi kunigai drįsta bažnyčioje pasakyti laisvesnį žodį, bet kartais galima net ir pakalbėti su draugais. Jei eisi į bažnyčią, tai aukštasis mokslas uždaras, nes esą laikais prieštarių. Didžios religinės šventės gerai parengiamos žmonių tikrinimui, ypač mokytojai, iš kurių daugiausia reikalaujama. Jis pažymėjo, kad labai dažnai moterys užima aukštąsias pareigas. Taip pat galima daug atrinkti ir fanatikų lietuvių, kurie blogiau daro negu rusai. Tikintį žmogų nelaiko žmogumi, jį reikia sunaikinti.

Pagrindžio spauda labai sunkiai prieinama. Širdimi priimtų, bet jei atsisakytų, tai iš baimės. Bijoma artimiausio draugo, nes dabar

kusijose dalyvavo — J. Jurkūnas, P. Bučas, S. Endrijonienė, M. Marcinkienė, K. Pocius, M. Valiukėnas ir A. Juodvalkis. (aj)

Čekius, išrašytus Dirvos ar Vilties vardu, prašome siųsti komiteto išd. O. Daškevičienėi, 7254 So. Troy St., Chicago, Ill. 60629.

DIRVAI auka Dirvai 70 metų proga \$.....

VILTIS prašau įrašyti į Vilties Draugijos narius ar padidinti turimą įnašą \$.....

Pavardė ir vardas

Adresas

! LAISVĖS KRAŠTĄ ATVYKĘS LIETUVIS

EMILIJA ČEKIENĖ

laimingai?

žmogus prapuolė ir dingo, niekas nežino, kur.

Istorijos archyvai yra uždaryti, o prieinami tik labai aukštai vadovybei, o liečiantieji blogus jų darbus, tai visiems uždaryti, kad aukštas buvęs pareigūnas neišduotų. Lietuvos istorija nedėstoma, tik Tarybų Sąjungos istorija, nes Lietuva, tai Tarybų sąjunga. Dėstoma, kad 15 tautų įėjo į Sovietų sąjungą, o Afganistanas bus 16-ta.

Orientuotis ten labai lengva, sakė jis, nes tik reikia klausyti įsakymo. Jokių idėjų negali būti. Arba Aš arba Tu. Sovietų Sąjungoje žmonės yra dviejuose asmenyse ir tai nėra lengva. Ach, dar sunku man jausti, kad galiu laisvai čia kalbėti negalvodamas su kuo. Lietuvoj nesu matęs jokios knygos iš Vakarų pasaulio lietuvių, neįmanoma gauti. Jis mielai sutiko atsakyti į šiuos klausimus:

— Kada pajutote tikrąjį laisvės troškimą?

— Tikrąjį laisvės troškimą jaučia kiekvienas lietuvis, kuris gyvena dabartinėje Lietuvoje, kuris kenčia rusų komunistinės valdžios priespaudą. Jaučia ir apie tai svajoja. Tačiau man, nors aš mokiaus toli nuo tėvynės Maskvoje, šitas momentas buvo ypač svarbus, nes tuo aš turėjau galimybių išvykti į užsienį, o tuo labiau, kad žinojau Jungtines Amerikos Valstybes, kur gyvena didelė lietuvių išeivijos dalis ir kurie aktyviai veikia Lietuvos išlaisvinimui.

— Kokie motyvai paskatino palikti Tėvynę Lietuvą?

— Aš baigiau istorijos fakultetą, esu istorijos dėstytojas, bet juk ypač istorijos dėstytojui dabartinėje Lietuvoje tiesiog yra neįmanoma, jeigu norite išlikti sąžiningu žmogumi, jeigu nenorite meluoti, veidmainiauti, nes dabar kiekvienas istorijos mokytojas priverstas dėstyti komunistinę, net mažiausiai nukrypimai nuo šios linijos, jūsų pareikštos laisvesnės mintys, gali būti labai skaudžiai nubaustos, todėl man jau praktiškai buvo neįmanoma tiksliai dėl šitos priežasties, nes aš iš viso nepripažįstu komunistinės valdžios okupavimo Lietuvoje. Kiek bus galima aš stengsiuos įsijungti į lietuvių bendruomenės veiklą dėl Lietuvos nepriklausomybės atgavimo ir tikiu, kad ši mūsų kova pasibaigs laimingai ir mes dar gyvensim tikroje laisvoje Lietuvoje.

— Ar turėjote kliūčių išvykstant ar pasisekė visai

— Išvykimas buvo gana netikėtas ir nelengvas užtat, kad teko gana sunkiai paslėpti savo tikrąsias mintis. Kadangi aš šturėjau galimybių dirbti užsienyje Kongre, kas man davė progą dirbti jau užsienyje, tai ir išvykti buvo lengviau apsigyvenus arčiau laisvės kraštų. Pats išvykimas buvo gana sunkus ir netikėtas, todėl, kad buvau perspėtas paskutiniu momentu, jog manęs laukia areštas ir tuojau pabėgau į kaimyninę Kongo respubliką Zaire, pasiekiau JAV Ambasadą, kurioje be kliūčių man patvarkė visus reikiamus dokumentus ir dabar aš jau esu laimingas laisvėje, Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir labai man malonu, kad esu tarp lietuvių.

— Ar galima Lietuvoje girdėti Laisvės radijo programas?

— Laisvės radijo programos girdėti labai sunku, nes labai trukdomas. Siek tiek laisviau galima girdėti Amerikos balso, tačiau iš viso laisvojo pasaulio informacija komunistiniam pasauliui yra nepaprastai apribojama, ypač toji, kuri perduodama gana tikroviškas žinias ir apšviečia, kas darosi laisvam pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje bei Sovietų Sąjungoje.

— Kaip ilgai gyvenate jau laisvame krašte?

— Gyvenu tik dvi savaites tikrojo laisvėje. Faktinai laisvėje esu nuo vasario 22 dienos, kada pabėgau, bet tikrovėje pasijutau laisvu tik prieš dvi savaites, kada pasiekiau šį kraštą.

— Ar numatote, kur apsigyvensite ar dar netikras dėl pasilikimo laisvame krašte?

— Dėl pasilikimo laisvame šiame krašte, tai esu visai tikras, kol mano tėvynėje Lietuvoje egzistuoja komunistinė valdžia ir šiuolaikinės santvarkos sistema aš negrįšiu, o kur apsigyventi, tai žinoma, daug priklausys nuo to, kaip pradėsiu gyventi čia, o dabar konkrečiai spręsti labai sunku, nes naujas pasaulis, nauji žmonės, nauji santykiai su jais, nauja kalba nauji darbai. Nuo viso to ir priklausys mano ateitis laisvame pasaulyje ir tuo džiaugiuos, o ypatingai, jog tarp lietuvių.

Clay & Metal Modelmakers

Experienced. Send resume to: Donna Kutylowski, N.A.E.L., Suite 208, 4917 Schaefer, Dearborn, MI 48126, or phone (313) 581-7160.

Lietuvos pagrindžio spaudos balsas

Neleisti žūti Tautai!

'Mes esame tik įrankis kruvinose
Kremliaus valdovų rankose'

Gyventi normalų, pilnakraujį gyvenimą tauta gali tik būdama laisva, savarankiška, nevaržoma politinėmis priemonėmis, neslegiama kultūrine prievarta. Deja, ne visos tautos ir ne visą laiką gali užsitikrinti tokias sąlygas. Daug tautų visais laikais ilgiau ar trumpiau buvo priverstos nešti svetimųjų jungą, turėjo egzistuoti galingesnių kaimynų priespaudoj ar stipriojo politinėje ir kultūrinėje įtakoje.

Panaši dalia yra tekusi ir lietuvių tautai. Išskyrus labai tolimus laikus, kai baltų gentys ilgus šimtmečius ramiai kūrė savo originalią ir labai humanišką kultūrą, kurios pėdsakų ir šandien gausu liaudies mene, tautosakoje ir papročiuose, visas tolesnis mūsų tautos kelias nužymėtas nuolatiniu svetimųjų brovimusi į mūsų žemes, jų pastangomis čia įsigalėti karinėmis, politinėmis ar kultūrinėmis priemonėmis. Būdavo laikotarpių, kai lietuviai šias pastangas paversdavo niekais, svetimųjų blogąją įtaką atremdavo ir nublokšdavo, ir patys būdavo savo likimo šeimininkais. Bet šie laimingieji momentai kaitaliodavosi su didesnės ar mažesnės svetimos galios ar įtakos persvaros laikotarpiais. Kaip kadaise mūsų žemės paviršių tai padengdavo, tai vėl palikdavo ledynai, taip tautos gyvenimą kartais nuo karto sukaustydavo ir vėl dingdavo svetimųjų priespaudos ledai.

Vieną tokį "apledėjimo" laikotarpį šiandien lietuvių tauta kaip tik ir išgyvena. Sunaikinta sava valstybė, atimta politinė nepriklausomybė, visose gyvenimo srityse panaikinta laisvė ir bet koks savarankiškumas, uždėti geležiniai totalitarinės priespaudos pančiai visoms tautos gyvenimo apraiškoms. Nuo pavergėjo direktyvų, reikalavimų bei kontrolės nėra laisva ne tik kultūrinė sritis, bet net grynai dvasinis, vidinis žmogaus gyvenimas, jo ištikinimų, minčių ir sąžinės pasaulis. Stingdantis totalitarinės vergovės šaltis persmelkia visą tautos būti iki sąžinės ir širdies gelmių.

Netekus tautai laisvės, praradus politinę nepriklausomybę, svarbiausiu ir pagrindiniu jos, kaip tautos, išlikimo ir gyvybingumo veiksmu ir sąlyga lieka jos narių sąmoningumas, ryžtas ir ištvermė. Kokie bus jos atskiri nariai, tokia bus

ir pati tauta. Be to, kuo sunkesnė priespauda, kuo didesnis pavojus, kuo ilgiau jis trunka, tuo tautos narių sąmoningumas įgauna svarbesnę reikšmę. Ištizusi, pasimetusi, neryžtinga tauta atsiduria baisiame pavojuje visiškai išnykti, ypač, jei ji yra neskaitytinga, arba patekusi į didelės ir agresyvios tautos valdžią. Kuo mažesnė tauta ir kuo didesnis pavojus, tuo labiau didėja reikalas kiekvienam jos nariui jausti atsakomybę už jos likimą. Laisvės netekimas, ta didžioji tautos nelaimė, virsta savotišku istoriniu įpareigojimu kiekvienam jos sūnui ir dukrai, tampa asmeniniu uždaviniu, asmenine pareiga kenčiančios Motinos Tėvynės atžvilgiu.

Pareiga tėvynei nėra tik skambi retorinė frazė, bet konkretus, pačio gyvenimo diktuojamas, reikalavimas. Ir tautos sūnų bei dukrų atsiliepimas į šį reikalavimą taip pat nėra tik retorinis atsakymas. Kai mes sakome, kad geriausi Lietuvos sūnūs išgirdo savo Motinos Tėvynės šauksmą ir išėjo jos ginti, omenyje turime konkrečius istorinius įvykius, kai pilkieji didvyriai knygnešiai, rizikuodami savo laisve ir net gyvybe, pro rusų pasienio sargybas gabeno spausdintą lietuvišką žodį, kai Lietuvos nepriklausomybės kūrėjai savanoriaiėjo ginti besikuriančios savos valstybės, turime mintyje tuos tūkstančius partizanų, kurie nelygioje kovoje žuvo dabartinės rusų okupacijos metais. Tai ne skambios frazės, bet tikrų ir kruvinių istorinių faktų nusakymas. Pareiga savo kraštui, savo tėvynei, savo tautai yra šventas dalykas ir nė vienas garbingas žmogus neturi teisės šios pareigos vengti.

Jei pareiga savajai tautai yra pareiga visais laikais ir visų kartų vaikams, tai jos įvykdymo būdai kinta priklausomai nuo aplinkybių ir laiko reikalavimo. Būna atvejų, kai jos įvykdymas reiškiasi tik sąžiningu pilietinių pareigų atlikimu. Tai tie atvejai, kai tauta turi savo nepriklausomą valstybę, kai ramiu ir taikiu darbu kuria ateitį. Būna atvejų, kai kraujo ir gyvybės kaina reikia šią valstybę atkurti arba apginti. Tačiau pasitaiko laikotarpiai, kai tauta savos valstybės neturi, kai jos gyvenimą tvarko svetimi. Tuomet pareiga tautai įgauna visai kitas apsireiškimo formas, kartais net priešingas

ankstesnioms. Vietoj pareigoms valstybei ir jos valdžiai, dabar į pirmą vietą iškyla pareigos pačiai tautai, jos žmonėms, tam tikriems tautos gyvenimo reiškiniams, kurie kyla iš tautos, bet ne iš valstybės, ir kurie gali būti net priešingi svetimos valstybės interesams. Juk tautą pavergusi svetima valstybė paprastai ją ir pavergia todėl, kad pati siekia savo egoistinių interesų, nesiskaitydama su pavergiamos tautos norais ir teisėtais interesais. Tad ir pavergtai tautai nėra jokio reikalo skaitytis su savo pavergėjų interesais ir norais. Ir kuo šie interesai labiau kertasi su savo tautos reikalais, tuo kiekvieno tautos nario pareiga griežčiau nuo pavergėjų interesų nusigręžti ir visomis įmanomomis priemonėmis jiems pasipriešinti.

Šiandien mūsų tauta atsidūrusi tokioje padėtyje, kad jos gyvybiniai interesai diametraliai priešingi ją pavergusios valstybės interesams. Bolševikinė rusų okupacija mums neneša ir negali nešti nieko gero ir pozityvaus. Priešingai, mums realiai gresia visiška degeneracija, žuvinimas ir kaip tautos išnykimas. Ta kryptimi veikia visos okupanto politinės, kultūrinės ir moralinės priemonės. Mūsų kraštas yra tik nedidelis žemės lopinėlis milžiniškos agresyvos, pasaulinio viešpatavimo siekiančios, imperijos pakrašty, turįs besąlyginiai tarnauti visiems jos grobuoniškiems tikslams ir užmačioms. Su mūsų gyvybiniais interesais okupantas nesiskaito ir nesiskaitys. Aiškiai matome, ką jis daro su mūsų ūkio produkcija, su mūsų pramone, su mūsų vandenimis ir miškais, kurie jau dabar knibžda raketinėmis bazėmis. Mes esame tik mėšlas, priemonė, žaliava agresyviems Kremliaus valdovams, tik įrankis kruvinose jų rankose. Lietuva, drauge su kitomis Pabaltijo ir Vidurio Europos valstybėmis, yra tik tramplinas šuoliui į Vakarus. Mes nesame šeimininkai savo žemėje ir savo namuose. Net taip vadinami "respublikos vadovai" yra tik klusnūs Maskvos ponų tarnai, savarankiškai negalį priimti net menkiausio sprendimo.

Visa ši sunki ir beteisė padėtis nejučiomis tautą stumia degeneracijos linkme. Negalėdama laisvai reikšti ir vystyti savo kūrybinių pėgų, veikiamas blogų moralinių ir ideologi-

nių įtakų, tauta atsiduria pavojuje išsekti, pervargti, pasiduoti apatijai ir ištizimui. (Latvijoje, kur dėl didelio svėtimo nacionalinio elemento antplūdžio, susilpnėjęs masinis pačių latvių pasipriešinimas. Tai dar ryškiau Baltarusijoje, Karelijoje ir kitose, jau gero kiai rusų "apvirškintose", tautose)..

Tokia moralinio išsekimo, pirmų degeneracijos žymių jau galima pastebėti ir pas mus. Baisus girtuokliavimas, šeimų irimas, negimusių gyvybės žudymas, dalies jaunimo palaidumas, šunuodegiavimas, karjerizmas, dvideidiškumas, perdėta baimė ir "atsargumas" — visa tai daugiausia ilgai besitęsiančios okupacijos vaisiai. Dar nesame visiškai palaužti, sugniuždyti, puolę desperacijon. Dar kuriame, nors ir labai nepalankiose sąlygose, savo kultūrą, giname kalbą ir tradicijas, stengiamės nors kiek išlikti savarankiškai ir saviti. Bet drauge matome, kaip į mūsų kalbą braunasi barbarizmai, ir net dvikalbiškumas, kaip grubėja, primityvėja mūsų papročiai, kaip greitai nusileidžiam svetimųjų reikalavimams ir įtakai. Laimė, kad kultūrinio ir moralinio atžvilgiu stovime aukščiau už rusus. Priešingu atveju, ar neklūtų pavojus vėl dangstyti svetimomis plunksnomis, kaip tai kadaise noriai darė tuometinė mūsų inteligentija — bajorija, nuėjusi pasakui lenkų kultūrą ir pati sulenkėjusi. Laimė, turime ir galime ginti nelygstamas vertybes, kurios, savo ruožtu, gina ir saugo mus pačius, mūsų dvasinę nepriklausomybę. Esant šitokiai situacijai, mes dar galime kovoti, gintis, nepasiduoti, neprarasti vilties ir nesu-

smukti bejėgiais vergais po okupanto kojomis. Šitos kovos akivaizdoje mums ir iškyla klausimas, kuo, kokiais turi pasireikšti mano pareiga tautai, tėvynei?

Kai XVIII a. pabaigoje žuvo Lenkijos valstybė, lenkų patriotai iškėlė šūkį: valstybė žuvo, neleiskim žūti tautai! Neleisti žūti turime pasirinkti dabartinėje situacijoje. Visa tai, kas visą tautą ir kiekvieną mūsų brolių ir seserį stiprina, kas padeda išlikti doru, tvirtu ir savarankišku žmogui — yra gera ir tinkama. Mums dabar labiau nei bet kada reikia tvirtų, šviesių ir mąstančių asmenybių. A s m e n y b i ū ! Ne ištizusių ir bailių miniažmonių. Kuo didesnis pavojus, kuo sunkesnė kovą tauta kovoja, tuo daugiau ir tvirtesnių asmenybių jai reikia. Įsivaizduokime tautą sudarytą iš šviesių asmenybių, ir mes galėsime drąsiai tvirtinti, kad šita tauta nenusinaikinama, nenugalima jokiomis jėgomis.

Būti savarankišku žmogui, būti mąstančiu žmogui, būti šviesia ir tvirta asmenybe — šiandien pati pirmoji ir pati svarbiausia mūsų pareiga.

Būti pačiam ir padėti tokiu tapti kitam!

P. Vidinis

(Aušra Nr. 43)

WEB-OFFSET PRESS OPERATORS

Due to recent expansion, Century Graphics Corporation of New Orleans, LA, a leading web-offset newspaper insert printer has opportunities for individuals with four-color web-offset press experience all positions, press maintenance, and pre-press experience. Century Graphics offers a career with 1st class benefits and an excellent work environment. Send resume to:

CENTURY GRAPHICS CORP.

Personnel Manager

P.O. Box 158

Metairie, LA 70004

An Equal Opportunity Employer

INTERNATIONAL

SOL. ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros

1985 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ:

KELIONĖS Nr. 2 LIEPOS 15 D. IKI LIEPOS 31 D.

11 dienų VILNIUS, 1 diena Leningradas,
2 dienos Helsinkis

Iš New Yorko \$1,788.00

Iš Montrealio \$2,225.00 Kanadiškais

KELIONĖS Nr. 3 RUGSĖJO 1 D. IKI RUGSĖJO 18 D.

11 dienų VILNIUS, 1 diena Leningradas,
3 dienos Helsinkis

Iš New Yorko \$1,669.00

KELIONĖS Nr. 4 GRUODŽIO 20 D. IKI SAUSIO 4 D.

11 dienų VILNIUS, 3 dienos Helsinkis

Iš New Yorko \$1,467.00

Iš Montrealio \$1,835.00 Kanadiškais

(MIEGANT DVIEM KAMBARYJE), ĮSKAITANT VISAS SUSISIEKIMO IŠLAIDAS, VIEŠBUČIUS (PRESIDENTTI HOTEL—HELSINKYJE), MAISTĄ, OPEROS, TEATRO, ARBA BALETO BILETUS, ĮVAIRIAS EKSKURSIJAS IR DAUG KITŲ PRIEDŲ.

TARPININKAUJAME NUPERKANT AUTOMOBILIUS, KOOPERATINIUS BUTUS, BEI SUTVARKANT DOKUMENTUS IŠKVIETIMAMS, TOLIMESNĖM INFORMACIJOM IR VISAIS KELIONIŲ REIKALAIS PRAŠOME KREIPTIS Į:

G.T. INTERNATIONAL, INC.

P.O. Box 29163

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAI: (312) 471-1700 ARBA

471-1702

SKRENDAME ERDVIAIS FINNAI
LĖKTUVAIS

Marija Sims - Černeckytė

Kultūrininkė, poetė, visuomenininkė.

Vyt. Alantas

1947 m. Augsburgėje įvyko lietuvių laikraštis "Žiburiai" rašė apie Mariją Sims: "Kas skaito Amerikos lietuvių spaudą, tam Marijos Sims vardas nėra svetimas. Jos kiekviename straipsnyje atsispindi didelis siejimas mūsų tautiečių reikalais." Ji visai stengiasi padėti pabėgėliams, pabrėžia laikraštis pridurdamas ją gavus "iš viso pasaulio apie 4,000 laiškų, kuriuose skundžiamasi žiauriu likimu, nepritekliais". Laikraštis pabrėžė ją dirbant, "kaip bitelė"...

Taigi, jau prieš 40 metų buvo teisingai įvertinta jos veikla. Ji poetė, žurnalistė, visuomenės veikėja, šokėja, dainininkė, žodžiu visa jos veikla glaudžiasi susijusi su lietuviškais reikalais aplamai su lietuvių.

— Bėgom ir bėgom kartu su daktaru (jos vyru), — kartą ji man prasitarė. O vyras dr. Jonas Sims-Simoniūnas pridūrė:

— Sunku ir įsivaizduoti, kaip senieji lietuviai čia dirbo visuomeninį darbą! Patys dirbom ir kitus raginom. Nesigailėjom ne tik laiko ir sveikatos, bet ir pinigų kur reikėjo.

Mums atvažiavus į Detroitą 1949 m. vasarą, Simsų namai garsėjo, kaip lie-

tuvių kultūros židinys ir apamai lietuvių veiklos centras. Čia vykdavo visokių organizacijų valdybų posėdžiai, susirinkimai, pobūviai. O kai tremtiniai ėmė keliauti į užjūrius, Marija viena savo vardu pertraukė iš Vokietijos 35 pabėgėlius. Simsų namai tuo metu tikrai buvo virtę tremtinių pereinamąja stovykla...

Buvo "įsisenėjusi" tvarka, kad įžymūs lietuviai, užklydę Detroitan, nepraleisdavo progos aplankyti Simsų namų. Savo laiku čia lankėsi dr. Šliupas, prezidentas A. Smetona, keliauninkas Šalčius ir k.

Pastebėtina, kad abu Simsai buvo veiklūs tautininkai: jų namai ilgą laiką buvo tautinės minties centras Detroito.

Žodžiu, jie visada atsiliepdavo, kai būdavo reikalinga pagalba Lietuvai ir lietuvių. Marija dainavo choruose, organizavo tautinius šokių, dirbo lietuvių organizacijų vadovybėse ir net buvo įsijungusi į Raudonojo kryžiaus darbuotę.

A. a. Marija Sims lietuvišką darbą dirbo ištvermingai, iš patriotizmo, nesiekdama sau nei naudos, nei garbės. Toks liks jos šviesus paveikslas ją pažinojusių atsiminimuose, toks

liks jos asmenybės įkvėpiantis pavyzdys, kaip reikia dirbti ir aukotis lietuvių labui. Jos veiklos įnašas ilgam paliks neišdildomų pėdsakų Detroito lietuvių kultūros istorijos baruose.

Marija Sims rašytoja ir laikraštininkė

Velionė plačiai reiškėsi spaudoje kaip žurnalistė, rašydama straipsnius ir korespondencijas, tačiau kaip rašytoja produktinga nebuvo. Pirmas jos eilėraščių rinkinys "Eilėraščiai iš užjūrio" Kapsų Aguonos slapyvardžiu pasirašytas buvo išleistas Lietuvoje 1939 m. Tai buvo kuklus 64 psl. leidinys išspausdintas Umergėje lešomis autorės sesers E. Černeckytės, kuri tada ten mokytojavo. Šiandien ta knygutė bibliografinė retenybė. Ji pasirodė prieš pat karą. Autorė gavo tik vieną egz. Visa laida buvo bolševikų konfiskuota.

Po 10 metų, t. y. 1949 m. Marija išleido kitą rinkinį "Mano dainos". Jį išspausdino "Vienybė" Brooklyne. Tai irgi nedidelė 60 psl. knygelė, šiandien irgi vargiai begaunama knygų rinkoje.

Pagaliau vėl maždaug po 10 metų, būtent, 1959 m. pasirodė trečias, šįkart stambus, mano redaguotas 242 psl. Marijos Sims eilėraščių rinkinys "Ant kryžkelių senų" su dail. Vl. Vičiuko pieštu viršeliu. Spaudė Tėviškėlės spaustuve Chicagoje. Tame rinkinyje daugiausia tilpo eilėraščių, paimtų iš "Mano dainos" rinkinio, surinktų iš periodikos bei atrinktų iš rankraščių, išskyrus "Eilėraščius iš užjūrio", nes tuo metu vienintelis egzempliorius buvo kažkur dingęs.

Antroji papildyta "Ant kryžkelių senų" laida yra ketvirtoji Marijos Sims kūrybos knyga. Šioje knygoje tilpo maždaug visa autorės poezija, nes buvo galima pasinaudoti ir atsiradusiu "Eilėraščiai iš užjūrio" rinkiniu.

Marija Sims dainuoja apie tėvynės ilgesį ir meilę, kaip ji pati sako, "savo ilgesį pinu į eiles". Aplamai jos tematika patriotizmas, erotinė meilė, lyriški samprotavimai apie buitį, daugiausia pesimistiniai, gamta, eilėraščiai parašyti įvairiomis progomis, tai ir bus maždaug jos kūrybos visi įkvėpimo šaltiniai.

Marijos Sims poezija yra perdėsi lietuviška ta prasme, kad joje neatsiliepia jokie ją supančio pasaulio at-

A. A. Marija Sims

balsiai, jokia svetimų literatūrų įtaka. Recenzuodamas 1948 m. "Mūsų kelyje", Vokietijoje, antrąjį eilėraščių rinkinį "Mano dainos", ją pavadinau "lietuvių gėlės didmiesčio pavėsyje". Tada tarp kitko pastebėjau, jog iš jos rašto susidaro įspūdis, tarytum ji niekad nebūvo iškėlusios kojos iš gimtojo krašto. Marija Sims buvo ir liko šviežia iš Lietuvos kultūrinio podirvio išaugusi, didmiesčio pavėsyje nepritapusi lietuviška gėlė. Kai jau Amerikoje būdamas Mariją kartą paklausiau, kaip tat atsitiko, kad ji, taip ilgai gyvenusi svetur, sugebėjo išvengti bet kokių svetimų įtakų, nesvyruodama atsakė:

— Dėl to, kad aš buvau per daug pasidavusi lietuviškai įtakai.

Tų žodžių prasmę aš supratau tik daug vėliau...

Daugeliui jos eilėraščių mūsų kompozitoriai sukomponeavo gaidas.

Vyresnieji mūsų kultūrininkai vis dažniau iškeliauja Amžinybėn. Su Marija Sims nužengė į kapą ištisa Detroito lietuvių ir apamai Amerikos lietuvių ištisa galybė. Manau neperdėsiu sakydamas Mariją buvusios galybės vieną ryškiausių, pirmaujančių asmenybių, kuri ilgai neišblanks iš mūsų išeivijos kultūros akiračių. Jos plačiašakė šviesa

kultūrinė veikla, sakau, liks mums įkvėpiantis pavyzdys tolesnei kovai už lietuvių idealus.

Eilėraštyje "Tiesiu rankas" ji sako:

Tiesiu rankas į tavę šaukiančią ir nelaimingą
Ir savo širdį siunčiu tau vienai!

Tėvyne mano, protėvių žemele,

Tik tau, tik tau aš šiandien gyvenu!

Manau, kad šiais žodžiais poetė Marija Sims bus nusakiusi savo gyvenimo prasmę ir tikslą.

Marija Sims-Černeckytė gimė 1906 m. rugsėjo 30 d. Lietuvoje, Juodbūdžių kaime, Veiverių valsčiu, Marijampolės apskr. Mirė Detroito 1985 m. balandžio 9 d. Į Ameriką ji emigravo 1928 metais.

TRUCK OWNERS/OPERATORS

Dairyland Transport of Wisconsin, a well-established carrier, is looking for contractors. Must have a '77 or newer tandem tractor with sleeper able to pull 45' and 48' reefers and vans to the East Coast, Midwest, South, Southwest, loaded both ways. Paying the highest rate in the industry, 75% pulling company trailers & up to 85% pulling your own trailers, plus more benefits. Must pass all D.O.T. requirements and have a good safety record. We have the best program available. Sign on immediately and start increasing your income. Call

DAIRYLAND TRANSPORT

TOLEDO, OHIO
800-223-1167, OH 419-837-5388
800-826-4882, US

RUMFORD COMMUNITY HOSPITAL, a 97-bed JCAH accredited acute care facility extends an invitation to you to join our progressive nursing staff, if you believe that caring is not old-fashioned. Immediate full and part-time openings in our Maternity, Medical and Surgical Departments for the professional who is challenged by change. At RCH, you make it happen!

Please submit resume in confidence to:

Joyce Perkins
Administrative Office
RUMFORD COMMUNITY HOSPITAL
420 Franklin Street
Rumford, ME 04276
An Equal Opportunity Employer M. F.

"Amber Holidays"

1985 M. ESKURSIJOS
I LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

RUGPIŪČIO 21 — 10 DIENŲ

LIETUVOJE — \$1,675.00

		Liepos 22	—\$1706.00
Gegužės 8	—\$1135.00	Liepos 31	—\$1465.00
Gegužės 8	—\$1395.00	Rugpiūčio 6	—\$1698.00
Gegužės 14	—\$1368.00	Rugsėjo 3	—\$1679.00
Gegužės 27	—\$1389.00	Rugsėjo 18	—\$1212.00
Birželio 10	—\$1692.00	Rugsėjo 23	—\$1173.00
Birželio 19	—\$1401.00	Spalio 1	—\$1279.00
Liepos 17	—\$1514.00	Gruodžio 26	—\$1309.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite
1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

**TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.**

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms —
sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT
TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

■ Laiškai Dirvai

ATVIRAS LAIŠKAS

Gerb. "V.M." "Iš kitos pusės" (Dirva, 1985 m. kovo mėn. 7 d.).

.... Gavęs naują knygą, kuri buvo autoriaus parašyta ir leidėjo išleista su dideliu vargu, kai kuris skaitytojas ieško joje ne gerų pozityvių dalykų, bet vien tiktai registruoja klaidas, netikslumus... O, kad autorius vargo daugelį metų, kol tą knygą parašė ir išleido, kad joje sutelktų daug pozityvių dalykų, nė neužsimena. Tai jau vienušiška negatyvi kritika ir tenka suabejoti jos "reikalingumu".

Dabar norėčiau paanalizuoti V.M. pareikštas mintis:

1. "Tas leidinys, redaguotas Benedikto C. Sulskio, pasitelkusio eilę padėjėjų, kurių talka, atrodo, buvo labai nedidelė". Pašaliniui, nedalyvavusiam šiame darbe, nežinančiam visų faktų, nereikėtų kaltinti padėjėjų. Redaktorius ne tik, kad atsakingas už visas klaidas ir netikslumus, ką jis yra pareiškęs knygos įžangoje: Redaktorius priima pilną atsakomybę už klaidas, netikslumus ir praleidimus, kuriuos, mielas skaitytojas, be abejo atras.

2. "Pirmame puslapyje su leidinio metrika nupiešta medžio šakelė. Parašas byloja, kad tai "Beržas — Birch Tree". Absit invidia.

3. "...kituose bandoma paaiškinti mėnesių pavadinimus. Pav. Vasaris esąs February ir reiškias summer..." Medžiaga mėnesių pavadinimams yra imta iš knygos "LIETUVIAIS NORIME IR BŪT", Danguolės Tamulionytės. Išleido JAV Bendruomenės švietimo Taryba, Chicago — 1982, Cituoju: "Vasara (Summer) — Vasaris (February), (159 puslapis).

4. "...gegutė išversta kaip "coco"... Ačiū už pastebėtą klaidą. (Gaila, kad nepaminėjot, kad 62 psl. "gegutė — cuckoo").

5. "...Jogaila, kunigaikščio Gedimino sūnus". Jūsų nepaminėta (35 psl.): Jogaila — Algirdo sūnus. Taip pat rašant apie žemaitiją, vertime buvo išleistas vienas žodis, kuris pakeitė sakinio prasmę. Nepastebėjau. Mea culpa.

6. "...kaip matome, tai jau svarbi naujiena, išeinanti iš Omahos ribų. Iki šiol Jogailos tėvu mes skaitome Algirdą". Ar reikėjo įvertinti Omahos lietuvių koloniją į mano nepastebėtą klaidą?

7. "...kodėl knyga parašyta lietuvių ir anglų kalbomis..." Finem respice!

8. Dėl tikslaus vertimo. Pradžioje bandėm verbatim

ac liberatim. Darbui įpusėjus pamatėm, kad tai per komplikuoata sistema. Pradėjom vartoti laisvą vertimą. Perskaičius Jogailos apibūdinimą abejom kalbom, nei senelis, nei anūkas nebus nuskriausti.

9. Ir baigiat straipsnį: "Ar nereikia dar geresnio paskato naujam leidiniui?" Paskatintųjų per daug turime. Mums, tremtyje, trūksta dirbančiųjų.

10. Straipsnyje rastas gramatinės klaidas nenauginėsiu.

Ačiū už pastebėtas klaidas. Gal tokia negatyvi kritika per daug nenugązdins ateityje patrijotiniam darbui pasirengusius veikėjus!

Su "errata sheet" bandysim pataisyti pastebėtus istorinius netikslumus.

P.S. Nusikalsčiau knygai ir bendradarbiams baigdamas su "mea culpa". Knyga turi 348 puslapius, kietais viršeliais su išpaudintais juostos motyvais. Popieris kreidinis, kai kurios nuotraukos ir žemėlapių spalvoti. Lietuvos istorija prasideda indo-europiečiams pasiekus Baltijos jūros pakraščius. Senovės lietuvių tikėjimas, jų šventės ir papročiai. Mūsų valdovų biografijos, žemėlapių (du išgijau prieš keturis metus varžybose Bavarijos aristokrato žemėlapių kolekcijos išpardavime). Pavaizduoti mūsų liaudies statybiniai stiliai ir ornamentai, bažnytinė architektūra pradedant su XIV šimtmečiu. Liaudies kryžių ir varpinių ornamentai. Mūsų tradicinė pasaka "Eglė žalčių karalienė". Abecėlė, svetimtaučiams paaiškinama mūsų vardai ir pavardės. Dažnai vartojami išsireiškimai, mįslės, patarlės, mūsų fauna ir flora, pavyzdžiai dainų (su gaidomis), tautiniai drabužiai, papročiai, šventės. Tradiciniai švenčių valgiai ir lietuviški receptai, pašto ženklai, monetos ir eilė kitų duomenų. Knyga papuošta liaudies raštais. Knygos išleidimui pasirinkom žymią amerikiečių leidyklą, kuri specializuojasi mažais tiražais, bet atlieka nepaprastai švarų darbą. Mūsų pirmaeilis tikslas buvo išleisti reprezentacinę savo išvaizda ir turiniu, knygą.

Knygos bendradarbiams liksiu amžinai skolingas. Keli jų buvo gimę laisvoje Lietuvoje, kiti gimę tremtyje ar Amerikoje. Ne visi užaugo lietuviškoje išeivijos atmosferoje. Mes vargom ir dirbom ketverius metus, kol tikslas buvo pasiektas. Išspausdinome 600 egzempliorių (pardavimui liko tik apie 40). Knygos išleidimo kaina virš 43,000

dolerių. Skolų liko tik apie 1000 dolerių. Visa tai buvo atlikta be Tautos Fondo ar kitų lietuviškų pašalpos institucijų. Kur yra noras, ten yra ir būdas!

Benediktas C. Sulskis
Redaktorius "Mes
Lietuviai —
We Lithuanians"

(vm) atsako:

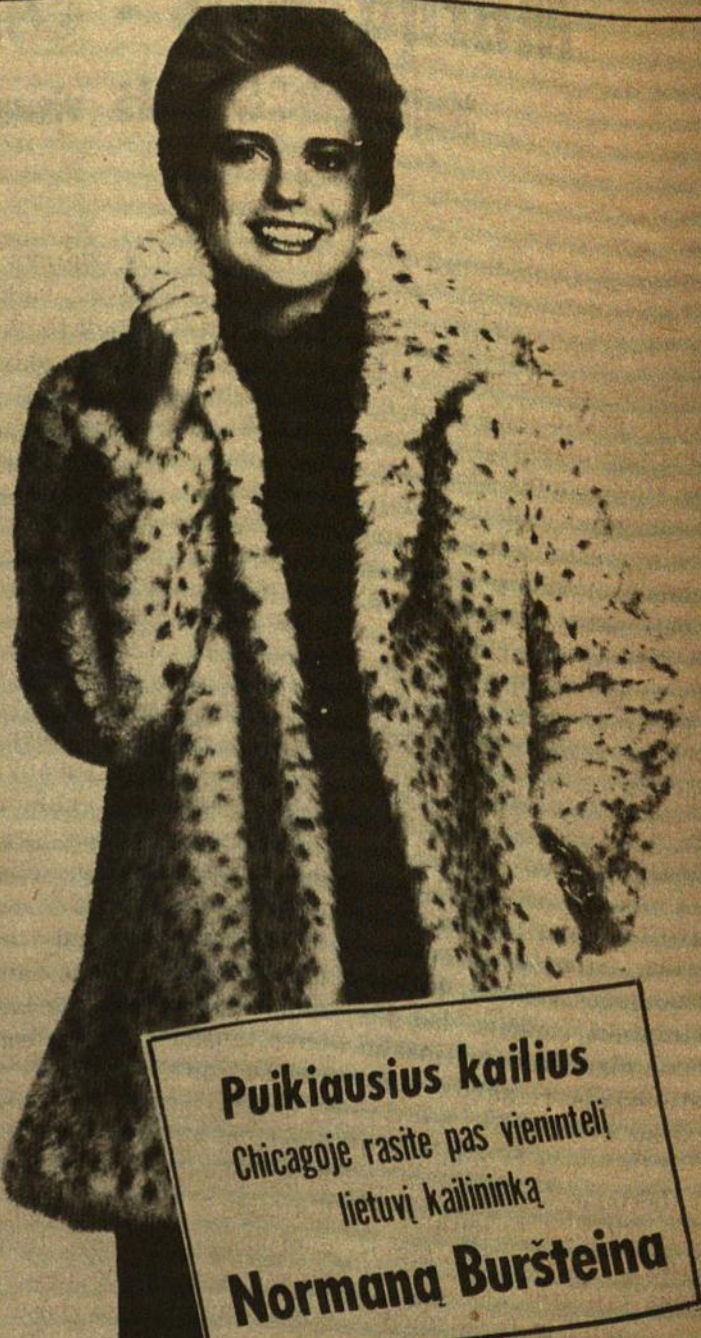
Ačiū už bandymą analizuoti mano mintis. Gaila, kad tas užsimojimas nepradėtas nuo mano skilties — Iš Kitos Pusės — pavadinimo. Gal tada paaiškėtų, kad tos keliolika eilučių yra skirtos ne pilnam kurios temos išnagrinėjimui, bet daugiau ar mažiau tik replikai. 'Savo pusei' iškelti gaunat trigubai daugiau vietos.

Neabejoju gerais leidėjų norais. Deja, sakoma, kad jais ir pragaras grįstas. Ne pagal juos ir knygos vertintinos.

PAMINKLAS OMAHOS LIETUVIAMS

Kovo 7 d. Dirvoje (vm) skiltyje "Iš kitos pusės" mums priminė reikalingumą angliško ABC leidinio apie Lietuvą ir lietuvių, nurodymas kaip pavyzdį "Mes lietuviai — We Lithuanians" leidinį, kuris buvo paruoštas ir išleistas Omahos lietuvių pastangomis. Gaila, kad (vm) šį leidinį pristatė tik iš vienos pusės, paminėdamas keletą klaidų, nieko neužsimindamas plačiau apie knygos turinį ir jos estetinį apipavidalinimą, kurį pasigerėtinau atlikti dail. Nelė Sudavičiūtė-MacCallum. Kiekvienas skaitytojas ras knygoje ir daugiau vienokių ar kitokių klaidų. Gal būt iki šiol dar nepasirodė tokia knyga, kurioje visai nebūtų klaidų, bet klaidos gali būti atitaisomos. Tačiau ne apie tai noriu rašyti, o tik papildomai atsiliiepti apie leidinį "Mes lietuviai — We Lithuanians". Manau, kad kitos ir didesnės lietuvių kolonijos dar neišleido panašaus dvikalbio leidinio albumo formato su Lietuvos istorijos, lietuvių kalbos, papročių, išeivijos, parapijos aprašymais ir Omahos lietuvių organizacijų veiklos istorijomis, su daug paveikslų, nuotraukų net spalvotų. Šis leidinys gal ir prabangiai puošnus, bet užtat patrauklus visiems, amerikiečiams kaip etninė vertybė ir lietuviams mažiau besuprantantiems lietuviškai.

Čia tik trumpai noriu paminėti šio leidinio istoriją, kuri gali būti kai kam įdomi. Minint Omahos miesto šimtmečio sukaktį 1954 m., Omahos lietuviai aktyviai dalyvavo paminėjime. Ta proga Lietuvių komitetas šimtmečiui minėti išleido "Omahos lietuviai" knygą, parašyta J. Cicėno. Jos tu-

Puikiausius kailius
Chicagoje rasite pas vienintelį
lietuvi kailininką
Normaną Buršteiną

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

rins apėmė laikotarpį nuo pradžios Omahos lietuvių kolonijos įsikūrimo iki 1954 m. Tai daugiausiai lietuvių senųjų lietuvių imigrantų veiklą, nes nauji ateiviai dar tik buvo pradėję steigti naujas lietuviškas organizacijas ir veikti. Beveik prieš 7 metus viename LB Omahos apylinkės valdybos posėdyje pirm. Benediktas Sulskis iškėlė mintį, kad reikia tęsti toliau Omahos lietuvių veiklos kultūrinio paminklo statymą — išleisti atitinkamą leidinį. Tuo reikalu atsiklausta LB narių nuomonės susirinkime. Susirinkimas ir vėliau visos lietuvių organizacijos tam pritarė. Sudarytas atskiras komitetas, kurio pirm. B. Sulskis apsiėmė leidinį suredaguoti. Jis yra baigęs Creighton universitete Omahoje chemijos mokslus. Tai vidurinės kartos, sumanus, darbštus ir veiklus žmogus, kuris įvykdė savo planą iki galo, talkos būdu paruošdamas kolektyvinį leidinį, kurio išleidimas kainavo apie 40,000 dol. ir be jokių fondų paramos. Jo išleidimą rėmė beveik visi lietuviai ir jų organizacijos šimtiniomis ir tūkstantinėmis, sudedant apie pusę reikalingos sumos. Šiuo metu skolos visai nedaug likę ir iš 500 egzempliorių jau baigiami išplatinti paskutiniai, nors jų kaina nemaža po 45 dol. ir

su lietuvišku audekliniu raštu prabangiu įrišimu po 100 dol. Įdomu, kad šį leidinį gal labiau perka ne lietuviai, bet amerikiečiai, jų bibliotekos ar kai kurios bendrovės. Ar kitos lietuvių kolonijos turėtų pasekti šiuo pavyzdžiu, nežinau, bet Omahos lietuvių nesulaikoma pasistatė sau paminklą išeivijoje.

J. Navakas
Gulfport, Fla.

DRIVERS

Pioneer Transportation, a wholly owned subsidiary of Preston Corporation, is seeking DRIVERS to operate company tractors with flat bed trailers.

ALSO NEEDED OWNER OPERATORS

WITH OR WITHOUT TRAILERS. Applicants must be 23 years of age have one year steel hauling experience, and have a good driving record. We offer top pay and company benefits.

If you want to join a financially sound organization that cares about its Drivers, contact:

JEFF JENKINS
800-824-8104 (OHIO ONLY)
800-231-1151 (Outside Ohio)
or (216) 369-6151

Equal Opportunity Employer (15-18)

PRINTING PRESS Operator—experienced. Webtron or Mark Andy Oper needed for rapidly growing quality label printer. Good salary & benefits. Call PLANT MGR.

CRICKET CONVERTORS

120 STOCKTON STREET
HIGHTSTOWN, N. J. 08520
609-443-3700 (15-17)

WANTED EXPERIENCED PRINTING PRESS OPERATORS

for all shifts. Looking for individual who can operate large & small presses. Folder & cutter exp. also helpful. Must be willing to work hard. Steady work for qualified help. Apply in person please.

TRIWAY NETWORK INC.

301 N. FRIO
SAN ANTONIO, TEXAS 78207 (15-17)

Gyvataro 35 metų sukaktis...

(Atkelta iš 1 psl.)

mingas ir drausmingas vienetas, kurį tūkstantinė publika priėmė ir palydėjo audringais plojimais. Pirmas veiklos dešimtmetis užbaigtas 1961 m. Hamiltono Lietuvių namuose tautinio meno koncertu, kur scenoje programą atliko 60 šokėjų, kuriuos sudarė suaugusių, vaikų ir moksleivių grupės. Šia proga grupė gavo naują vardą — Hamiltono tautinių šokių ansamblis "Gyvataras".

Antrame veiklos dešimtmetyje "Gyvataro" sastatas pasiekė per 100 šokėjų. Apmokyti tokią grupę nėra lengvas darbas, nes kiekvienais metais subrendęs jaunimas pasitraukia, o jų vietą užima jaunesnioji karta. Vadovei G. Breichmanienei atėjo į pagalbą jos buvusios mokinės-šokėjos: N. Stanaitytė, L. Stanevičiūtė ir L. Verbickaitė. 1962 m. "Gyvataras" jau buvo žinomas ne tik Kanados ir JAV lietuvių kolonijose, bet ir Kanados meno institucijose. Jis buvo kviečiamas dalyvauti festivaliuose, varžybose ir Kanados tautinės parodos vakaro programose. 1963 metai "Gyvatarui" buvo iškiliausi jo istorijoje. Aplankytos visos tolimesnės lietuvių kolonijos Kanadoje. 1962, 1963, 1964 metais "Gyvataras" šoko Toronte vykusiuose Laisvės festivaliuose, kur iš 30 įvairių tautybių pateko į geriausiai šokančių sastatą, laimėjęs pirmąsias vietas, apdovanotas trofėjais ir piniginėmis premijomis. Po šių pasirodymų "Gyvataras" susidomėjo Kanados Tautinio meno taryba, kuri jį vertino kaip geriausią etninę tautinio meno šokėjų grupę. Kanados šimtmečio sukakties proga, 1966 m. vasarą "Gyvataras" buvo pirmoji etninė grupė įtraukta į tarp miestinę tautybių grupių keitimosi programą. Jo šokėjai atliko spalvingą programą Saskatchewan provincijos Reginos mieste vykusiame festivalyje ir grįžtant šoko Winnipeg lietuviams. 1967 m. vykstant pasaulinei pa-

rodai Montrealyje, "Gyvataras" ten dalyvavo Ontario dienoje, lietuvių dienoje ir 9 skirtinguose tarptautiniuose festivaliuose. Jo pasirodymus teigiamai įvertino Kanados valdžia ir 1968 m. "Gyvatarą" pasiuntė į Prancūziją atstovauti Kanadai tarptautiniame festivalyje Montrealio mieste. Ta proga gyvatariečiai turėjo pasirodymų ir kituose Prancūzijos miestuose ir aplankė Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje. Šokėjai buvo pagerbti Kanados konsulų, miestų burmistrų, festivalių rengėjų. Žiūrovai gėrėjosi ne tik mūsų tauti-

Hamiltono ansamblio Gyvataro vyresniųjų grupė kelionės uniformose su vadovėmis G. Breichmaniene (kairėje) ir I. Jokubyniene (dešinėje).

Gyvataro moksleivių grupė, kuriai vadovauja Jolanta Jorkubaitytė.

Gyvataro studentų grupė su vadove G. Breichmaniene vidury.

niais šokiais, bet ir spalvingais mergaičių ir vyrų rūbais. Antras dešimtmetis buvo užbaigtas 1970 m. išvyka į Kanados Vakarus, aplankius šešias tolimas lietuvių kolonijas.

Trečiame dešimtmetyje "Gyvataro" veikla nesumažėjo. Ji lankė lietuvių kolo-

nijas, dalyvavo Pasaulio lietuvių tautinių šokių šventėse ir turėjo pora žymesnių išvykų į kitus kontinentus. 1974 m. P. Amerikoje, Kolumbijoje suruošė 9 koncertus Medelin ir Bogota miestuose. Tolimiausia ir gintariečių nepamirštama, įdomiausia išvyka įvyko į Australiją 1976 m. pabaigoje, kur dalyvauta Australijos Lietuvių dienoje. "Gyvataras", aplankydamas lietuvių kolonijas tolimuose kraštuose, atliko didelę lietuvišką misiją. Su savo aukšto lygio koncertais, šokėjų pavyzdingu elgesiu, draugiškumu ir meile savo tautai, gintariečiai paskatino vietos jaunimą dirbti ir aukotis lietuvių tautos idealams.

Ketvirtą dešimtmečio pirmame penkmetyje "Gyvataras" tęsė savo veiklos tradicijas, atlikdamas tautinių šokių programas lietuvių renginiuose Hamiltono ir

kitose kolonijose. Didžiausias pasirodymas įvyko 1984. VII. 1 Laisvojo Pasaulio Lietuvių tautinių šokių šventėje, Clevelande, kurioje dalyvavo šešios "Gyvataro" grupės su 110 šokėjų. "Gyvataro" steigėjai ir nuolatiniai mokytojai G. Breichmanienei daugeli metų talkino penkios mokytojos: Irena Jokubynienė, Jolanta Jokubynaitė, Vida Beniušienė, Danutė Ciparytė ir Rūta Kamaitytė. Jų visų pastangomis, pasiaukojimu lietuviybės išlaikymo reikalams, "Gyvataras" šoka jau 35 metus, pasiekęs profesionalinį lygį, kurį pirmieji pripažino Kanados spaudos kritikai.

Šioje trumpoje apžvalgoje yra paminėti tik žymesnieji "Gyvataro" istorijos įvykiai. 35 metų laikotarpyje šioje organizacijoje daug gražių žiburėlių suspindėjo, skleisdami lietuvišką švietą išeivijoje. Jo mokytojų globoje jaunimas augo ir brendė lietuvių tautinių tradicijų įtakoje ir apie 20 porų šokėjų sukūrė lietuviškas šeimas. Keitėsi šokėjai, keitėsi ir mokytojai, tik liko ištikima lietuviškiems idealams per visus 35 metus "Gyvataro" steigėja, mokytoja Genovaitė Dumčiūtė-Breichmanienė, paaugojus šiam tikslui daugiau kaip pusę savo gyvenimo. "Gyvataro" šokėjų, jos mokytojų įnašo svorį išeivijos gyvenime napasvers ant svarstyklių, nes jis neturi

materialinio svorio. Tai sukelktas kultūrinis lobis, kurį gyvatariečiai lygiomis dalimis skirstė visoms lietuvių kolonijoms ir reprezentavo Lietuvą kaip jos iškilus ambasadoriai. "Gyvataro" mokyklą 35 metų laikotarpyje lankė apie 500 mergaičių ir berniukų, kurie pasitraukę į gyvenimo audras prisimins lietuvišką kalbą, primins savo vaikams jų kilmę ir kalbės apie pavergtą gražiąją Lietuvą, kuri laukia laisvės aušros šviesos.

JOURNEYMAN 1ST CLASS TOOLMAKER
Opportunity for First Class TOOL-MAKER/SURFACE GRINDER.
LANDMARK TOOL & GAGE
1210 W. ALAMEDA, SUITE 111
TEMPE, ARIZONA 85282
(602) 967-3131 (16-18)

TOOL & CUTTER GRINDER
EXPERIENCED ONLY NEED APPLY
MUST HAVE:
• FLAT FORM EXPERIENCE
• OWN TOOLS
DAY SHIFT
OVER-TIME
APPLY
9 AM-NOON & 1 PM-4 PM
DAILY
ZALO MANUFACTURING CO.
6255 HALLE DRIVE
VALLEY VIEW, OHIO 44125
(16-20)

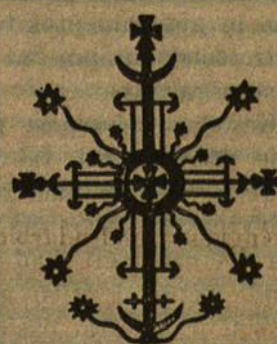
O. D. - I. D. OPERATOR
"WOULD YOU LIKE TO LIVE IN FLORIDA?" — We need experienced O. D./I. D. Grinder for first class tool shop. 55 hour. Modern equipment. Fort Lauderdale area. Contact: CONTROL MACHINING. Call collect, 305-421-8100. (14-17)

PRINTING PRESS OPERATOR
With some exp. on Multilith & Hamada. Steady work, overtime, 10 paid holiday, vacation, 1/2 Blue Cross Blue Shield paid. Free parking.
STAR LITHO INC.
South Boston, Mass. 02127
617-268-6606.

Gyvataro vaikų grupė, kuriai vadovauja Vida Beniušienė, padedant Danutei Ciparytei ir Rūtai Kamaitytei.

Arūno Mačikūno nuotr.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Blokas Superior gatvėje

Čia grupavosi lietuviška veikla

Pavadinimas gal kiek keistokai skambantis, kiekvienoje gatvėje yra daug blokų. Kas čia ypatingo? Be to minimas blokas gana senas ir apleistas, jeigu nebūtų daug mašinų ir asfalto, tai atrodytų kaip Viliampolė ar Jonava. Nepanašu į kokią didmiestį, bent mes iš Europos atvažiuoję didmiesčius ne taip įsivaizdavome. Tačiau, tiems, kurie atvažiuojame iš lagerių, šis blokas buvo savi lietuviški namai. Visi apie jį spietėmės ir kūrėmės šio bloko artumoje. Prie šio bloko buvo lietuviška bažnyčia ir parapijos mokykla, o jame: Lietuvių salė, lietuvių vedamas bankelis, DIRVOS redakcija, lietuvių "Real Estate", keletas daktarų, lietuvių siūvykla ar rūbų prekyba, laikrodžių bei gėlių prekybos. Beveik viskas kas žmogui reikalinga buvo šiame bloke ir viską galėjai atlikti su lietuvių kalba. Taip pat jame buvo kino teatras "EZEELA", ne lietuvių vedamas — bet jų gausiai lankomas. Be to, šiame bloke buvo keletas lietuvių salėnų. Tuo metu salėnai buvo labai svarbi institucija, į ją "sponsoriai" atvedavo savo "dypuką" parodyti. Žmonės žiūrėdavo ir stebėdavo, žinoma, lietuviai geros širdies, tad alaus užfundydavo, o taip kuris geresnės širdies ar kiek nugėres ir "kvoterį" ar pusdolerį į delną įsprausdavo. Žiūrėdavo į žmogų, kuris dar tik nesenai iš "krajaus" atvažiuavo, stebėdavo ir klausinėdavo kaip jam patinka "nauja kaunty", šis klausimas buvo labai opus ir reikšmingas, ir ant kiekvieno žingsnio girdimas. Į jį reikėjo vykusiai ir teigiamai atsakyti, nuo to atsakymo labai daug kas priklausė. Nėvėkusiai atsakęs galėjai tik į "trobelį" papulti, užpykdyti savo "sponsorių", jo "friendus", alaus nebegausti ir kitų nemalonių susilaukti.

Be to, salėnai buvo lyg ir darbo birža, juose buvo galima sužinoti apie įvairias darbovietes, kur ką samdo ir kiek moka, taip pat jeigu kas turėjo kokią palėpę išnuomoti. Po Lietuvių salės buvęs klubelis, ypač savaitgaliais, užte užė. Tuo metu dar nebuvo nei luomų — nei partijų skirtumo (tai atsirado kiek vėliau), tad visi jautėsi kaip namuose.

Pirmieji "dypukai" į Clevelandą pradėjo važiuoti 1948 m. antroje pusėje. Mano transportas atvažiuavo 1949 m. balandžio 7 d. Mūsų transportas jau sudarė pirmąją "dypuką" šimtine. Tai buvo jau gana

JUOZAS ŽYGAS

daug, jau buvo galima pusę salės su jais užpildyti. Tad pradėjus mūsų skaičiui didėti ir vėl pradėjome jaustis kaip lageryje, todėl reikėjo atstatyti ir visas lagerines institucijas. O ar buvo bent vienas lageris kuris neturėjo kultūrinės ar meninės veiklos, žinoma, kad nebuvo! Kas tai atsiminė, kad aš stovykloje moksleivių ansambliui vadovavau. Tad tuojuo mane pristatė Rasteniams, o Rastenis ne tik redagavo DIRVĄ, bet akompanavo (reikalui esant), režisavo ir pats vaidino, beveik tiek pat talentų turėjo ir ponia Rastenienė. Tad tokia buvo mano pirmoji pažintis su DIRVA ir jos administracija.

Pradėjome dirbti ir pirmuosius parengimus rengti. Kokie gali būti parengimai be dainų. Tad ir dainas dainavome. Tai reiškia, kad ir chorą turėjome — kuris buvo gana geras (bent mums taip atrodė). Tam chorui vadovavo Jaunutis Nasvytis (taip pat žmogus su daugeliu talentų. Kuris be savo profesijos dar vadovavo chorui, vakarais DIRVOS lipotypą operavo ir netrukus pradėjo vadovauti lietuviškai radijo valandėlei. Tie mūsų pirmieji parengimai, žinoma, nebuvo aukšto meninio lygio, bet žiūrovų netrūko. Žmonės dar nuo lagerinio gyvenimo buvo įpratę krūvoje laikytis, tad beveik visi susirinkdavo. Be to dar nebuvo įėję į madą bilietus pardavinėti, paleisdavo per salę skrybėlę į kurią sumesdavo "kvoterius" ar dešimtukus. Bet protingesnieji ir čia surasdavo išeitį, pasižiūrėję į laikrodį išeidavo svarbesnių reikalų tvarkyti. Kai jau buvo pradėta bilietai pardavinėti, tai tų jau iš viso salėse nebūdavo. Argi galima žmones dėl to kaltinti, po sales tegul trynasi "burdingeriai", o jie jau buvo pradėję savus namus ar apartamentus tvarkyti (condominium dar nebuvo išgalvoti).

Kol dar nebuvo pradėję prasigypsyti, tai tarpusavyje sugyvenimas buvo palyginamai geras. Čia reikia vėl pažymėti, kad vietiniai lietuviai buvo gana aiškiai ir griežtai pasidalinę į "bažnytinčius" ir "nebažnytinčius" arba "dirvininkus". "Bažnytiniai" visą savo veiklą vykdavo parapijos rėmuose ir parapijos salėje, į Lietuvių namus retai teuzkliūdavo. O tie kiti, tai buvo tie — kurie grupavosi apie DIRVĄ,

Tautinę sąjungą ir panašūs. Tiek vienoje — tiek kitoje grupuotėje buvo labai daug gerų ir susipratusių lietuvių, dirbusių ir aukojusių lietuviškiems reikalams, taip pat besirūpinančių mūsų atvykimu ir įsikūrimu. Tačiau vietinis lietuvių elitas, labai aiškiai ir visuotiniai buvo DIRVOS žmonės. Ne atsitiktinumo, bet vietinių tautinės krypties veikėjų dėka A. Smetona ir jo šeima apsistojo Clevelande. Taip pat DIRVOS ir jos rėmėjų pastangomis buvo suorganizuotas Čiurlionio ansamblio organizuotas atkėlimas, čia tam reikalui daug laiko ir daug energijos pašventė Steponas Nasvytis.

DIRVA buvo ta ašis, apie kurią sukosi lietuviškas gyvenimas, pirmaisiais mūsų įsikūrimo metais. Vakaraus ir šeštadieniais ten buvo galima susitikti įvairių pažiūrų ir įsitikinimų žmonės. Jos vadovų pastangomis labai dideliu skaičiumi tautiečių buvo sudaryti atvykimo dokumentai, labai dažnai nekreipiant dėmesio į jo partinę priklausomybę. Žinomas tautinės krypties veikėjas inž. Pijus Žiūrys sudarė labai dideliu skaičiumi atvykimo dokumentus, visai neatsižvelgdamas į jų pažiūras. Tik vėliau paaiškėjo, kad kai kurie didžiausi kovotojai prieš DIRVĄ ir jos ideologiją, atvyko P. Žiūrio sudarytais dokumentais.

Kaip jau buvau minėjęs, kol mūsų buvo nedaug ir dar nebuvo prasigypsyti, tai laikėmės vieningai ir gan gražiai sugyvenome. Padidėjus mūsų skaičiui ir kiek prasigyvenus, prasidėjo atsirasti skirtumai. Kai kurie Superior gatvės tik

viena puse pradėjo naudotis, vengė tos pusės kurioje buvo DIRVOS redakcija, kad kas neįtarytų — slapta kokią rašinį nunešus. Taip pat ir salėje per susirinkimus, nebesėdavo kur tik papuola, bet buvo strategiškai išsidėstoma. Buvo taip išdėstoma, kad reikalui esant — būtų galima sudaryti įspūdį, kad visa salė yra aiškiai už ar prieš! Ką nors masiniai paremti ar burną užčiaupiti!

Atvykus Čiurlionio ansambliui ir dar kiek vėliau įsikūrus Vaidilos teatrui, kuris taip pat buvo įsteigtas ponų Rastenių ir Tautinės sąjungos pastangomis. Mes mėgėjai turėjome užleisti pozicijas ir likome bedarbiai. Iš seno įpratimo dar vis užeidavau į DIR-

VOS redakciją pasikalbėti, pradėjo mane kalbinti, kad pradėčiau ką nors rašinėti, tuo metu dar nebuvo daug bendradarbių. Neturėdamas drąsos ir sugebėjimo išeiti platesniais rašiniais, kaip kuomet parašydavau trumpas žinutes. Mano sponso-riai taip pat buvo arčiau tų "bažnytinčių", tad šventos ramybės dėliai nepadėdavau nei inicialų.

Dabar DIRVAI minint savo gyvavimo 70 metų sukaktį, aš pažvelgiu 36 metus atgal, kai mes pradėjome kurti to Superior gatvės bloko artumoje. Per tą laiką DIRVAI teko keisti vadovybę, vietą ir nudegti, bet išlikti tvirtai lietuviškos minties sargyboje. Tad linkiu dar daug... daug kūrybingų metų!

TAUPA

VIENTELIS LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVAS
OHIO VALSTIJOJE.

18022 Neff Road, Cleveland, Ohio 44119

BŪSTINĖ: Dievo Motinos parapijos patalpose.

SKYRIAI: adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose,
(Lietuvių Namai) ir šv. Jurgio parapijoje.

Tel.: 692-3253, 531-8687, 442-9091.

PATARNAVIMAI

MOKAME:	METINIS KURSAI PRIEAUGLIS Galioja nuo bal. 1, 1985	
TAUPYMO CERTIFIKATAI:		
(\$3,000 ar daugiau)		
12 mėn.	9.5%	9.84%
6 mėn.	9.0%	9.31%
SUPER-SHARE		
(\$2,000 ar daugiau)	8.5%	8.77%
Reg. indėliai	6.0%	6.14%
(\$100 ar daugiau)		

SKOLINIAME: Automobiliams, namų pagerinimui, asmeninės paskolos.

NUOŠIMČIAI MAŽESNI, SĄLYGOS GERESNĖS.
Smulkesnės informacijos teikiamos TAUPOS raštinėje.

TAUPOS DARBO VALANDOS

Treč. ir šeštadieniais nuo 10 iki 1 val. p. p.

adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose.

Sekmadieniai nuo 11 iki 1 val. p. p.

Dievo Motinos ir šv. Jurgio parapijose.

Taupykite ir skolinkitės tik TAUPOJE

Visos santaupos apdraustos su National Deposit
Guarantee Corporation.

1985 METŲ GEGUŽES 11-TĄ DIENĄ, ŠEŠTADIENĮ, CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMUOSE, ČIURLIONIO ANSAMBLIO PATALPOSE,

877 EAST 185TH STREET, CLEVELAND, OHIO 44119, TEL. (216) 531-2131

ŠAUKIAMAS

LIETUVIŲ MUZIKŲ IR MUZIKOS DARBUOTOJŲ

SUVAŽIAVIMAS

Šiame suvažiavime kviečiami dalyvauti visi chorvedžiai, solistai, instrumentalistai ir muzikos darbuotojai.

Darbotvarkėje:

Lietuvių Muzikų Sąjungos kūrimas ir VII-sios JAV ir Kanados

Lietuvių Dainų šventės reikalai.

Pradžia 9:30 val. ryto.

Smulkesnių informacijų norintieji ir apie savo dalyvavimą pranešti skambinkite p. Ritai Kliorienei telefonu (216) 531-6459.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO
VALDYBOS ĮGALIOTI INICIATORIAI

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

LIETUVIŲ OPEROS PASTATYMAMS PRIARTĖJUS

Chicagos lietuvių opera jau 29-tą sezoną pakels uždangą ir parodys visuomenei Verdi 4 veiksmų operą DON CARLO — Karolį. Pavyzdžio sau neturinti išeivijos lietuvių opera sugebėjo išsilaikyti net 29-ris veiklos metus. Tai administracinės ir meno vadovybių kieto darbo ir nepailstamų pastangų vaisius. Operai išsilaikyti nemažesnės reikšmės turi finansai, be kurių jokia kultūrinė veikla negali išsilaikyti. Įvertindami šią kultūrinę apraišką, mūsų prisisieję išeiviai rėmė ir teberemia lietuvių operą. Tik daugelio aukotojų dėnia parama lietuvių opera galėjo išsilaikyti iki šiol ir pateikti lietuvių kalba savo ir klasikinės operas. Nors mūsų senoji karta retėja ir finansinis pajėgumas silpnėja, bei priaugančioji lietuvių karta jungiasi į bendrą lietuviybės išlaikymo darbą ir savo ištekliais prisideda prie didžiųjų renginių įgyvendinimo. Didėjant pastatymo išlaidoms, reikia dar didesnės mūsų visuomenės paramos, kad pradėtas darbas nenutrūktų, bet dar labiau suklestėtų.

Taigi, prisidėkime savo auka ir dalyvaukime ruošiamuose Don Carlo spektakliuose, kurie vyks š. m. balandžio 27 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. ir balandžio 28 d., sekmadienį, 3 val. po pietų, Morton East High School auditorijoje, 2423 So. Austin Blvd., Cicero, Ill. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje. Bus specialūs autobusai, kurie nuveš ir parveš norinčius operoje dalyvauti (kaina 3 dol.).

Gražią paslaugą operai padarė š. m. balandžio 11 d. per WFMT radijo stotį duotas pasikalbėjimas su operos dirigentu Arūnu Robertu Kaminsku, trukęs visą valandą. Pasikalbėjime buvo paliesta lietuvių kultūrinė bei muzikinė veiklos ir iš plokštelių perduotos žymiųjų mūsų solistų įdainuotos lietuvių dainos bei operų arijos. Ši radijo stotis išties yra perdavusi Jūratės ir Kastyčio bei I Liutani operas. Stotis veikia 24 val. ir kitos 396 radijo stotys Amerikoje, pertransliuoja jų programą. Taigi, ir šis pasikalbėjimas buvo girdimas visoje Amerikoje. Nepaprastai gražus ir naudingas lietuviams pasitarinimas, nieko nekainavęs, nes laiką apmokėjo lėktuvų b-vė DELTA AIR LINES.

Pokalbį pravedė žinomas radijo darbuotojas Studs Terkel, dalyvaujant muzikui Arūnui Kaminskui ir

Eglei Rūkštelytei - Sundstrom.

Būtų nemalonu, kad mes neužpildytumėm auditorijos, kai amerikiečių muzikinis pasaulis tiek daug dėmesio skiria mūsų veiklai.

MACKAUS AUGINTINIŲ ŽEMĖS SUTIKTUVĖS

1984 metų data išėjo poeto Algimanto Mackaus poezijos rinktinė "Augintinių žemė", su dr. Rimvydo Šilbajorio įvadu. Knyga išleista Algimanto Mackaus knygų leidimo fondo ir skirta poeto 20 metų mirties sukaččiai paminėti.

Knygos sutiktuvės įvyko š. m. balandžio 12 d. Jaunimo centre, Chicagoje. Leidyklos vardu susirinkusius pasveikino ir vakaronei vadovavo Mykolas Drunga. Jis priminė leidinyje pastebėtas klaidas ir paaiškino kodėl taip atsitiko. Leidykla, kaip ir šeštadieninė lietuviškoji mokykla, yra vargo leidykla, nes stokoja lėšų, neįstengia pasamdyti redaktoriaus, kuris peržiūrėtų spausdinamas knygas ir ištaisyty pastebėtas gramatinius ar sintaksinius netikslumus. Pasidžiaugė puikiai išleista ir dailininko Prano Lapės prasmingai iliustruota poezijos rinktinė — Augintinių žemė.

Apie poetą Algimantą Mackų, tragiškai žuvusį 1964. XII. 28 d. auto avarijoje, teturėjusį vos 32 metus amžiaus, ir apie jo poeziją, kalbėjo literatūros kritikas ir leidinio redaktorius dr. Rimvydas Šilbajoris, profesorius Ohio universitete.

Algimantas Mackus savo poezijoje kalba apie mūsų pasaulį įvaizdžiais, alegorijomis. Religija, tautosaka, mitologija, tautinė samprata yra pagrindiniai elementai jo kūryboje. Jo žodis yra tragiškas ir ironiškas, pagrįstas liaudiškais motyvais. Poeto kūrybą jautriai rečitavo aktorė Nijolė Martinaitytė.

Poeto A. Mackaus kūryboje yra nemaža simbolių, įvaizdžių, kuriuos kiekvienas gali savaip aiškintis ir suprasti, tai diskusijų metu dar labiau išryškėjo. "Augintinių žemėje" sudėta visa Algimanto Mackaus kūryba ir pasiliks nesunykstantis poetui paminklas.

Čia telpa visos trys ankščiau išleistos poezijos knygos: Jo yra žemė, Neornamentuotos kalbos generacija ir augintiniai, Chapel B. Dailininko Prano Lapės taiklios dviejų spalvų (raudona ir juoda) iliustracijos bei knygos aplankas, leidinį daro puošnų ir patrauklų. Spaudė M. Morkūno spaustuvė, išleido Algimanto

Lietuvių moterų federacijos Chicagos klubo valdyba prie velykinio stalo 1985. IV. 14 d. L. T. Namuose. Iš k.: M. Macevičienė, A. Likanderienė, J. Kerelienė (pirm.), A. Paškienė, S. Kerelytė, G. Vaičaitienė ir K. Leonaitienė.

Mackaus knygų leidimo fondas, 1984 m. Chicagoje. Kaina 15 dol.

VELYKINIS STALAS

Tradicijų atgaivinimas, jų išlaikymas ir perdavimas jaunajai kartai, kai kurių lietuviškų organizacijų yra vienas pagrindinių veiklos bruožų. Ruošiamo Kūčias derliaus nuėmimo šventės, užgavėnių karnavalus, velykinius pusryčius ir stalus. Viskas yra gražu ir prasminga, tik gaila, kad į tokius renginius susirenka mes patys, gyvai prisimeną jaunystės metais pergyventus įvykius, bet pasigendame jaunimo, kuriam norime tuos gražius papročius ir tradicijas perduoti.

Lietuvių moterų federacijos Chicagos klubas š. m. balandžio 14 d., Atvelykio sekmadienį, Lietuvių tautiniuose namuose, Chicagoje, suruošė turtingą, puošnų ir meniškai papuoštą tradicinį Velykų stalą. Klubo pirm. Jolanta Kerelienė atidarymo žodyje pasidžiaugė gausiai susirinkusiais svečiais, užpildžiusiais visą salę (dalyvavo per 200 žmonių), padėkojo gausioms tautininkėms, valdybos narėms ir meninę programą atlikti pakvietę Polikaičių šeimos atžalyną: Darių, Audrių, Marių ir Rimutę. Dariui vadovaujant ir akompanuojant, padainavo keletą dainų, sulaukusį gausių katučių.

Po atliktos jaunųjų dainininkų programos, renginių vadovės Marijos Macevičienės pakviestas kun. Juozas Vaišnys, SJ, sukalbėjo maldą ir palaimino Velykų puošnųjį stalą bei visus dalyvius. Kad prie Velykų stalo nebūtų spūsties, loterijos būdu buvo nustatoma stalų eilė ir tie svečiai pirmieji galėjo pasisotinti. Taip be didesnės spūsties, per valandą laiko ir paskutinieji buvo pašaukti. Gal ir geras šis metodas, nes mažiau išvargina vyresnio

amžiaus žmones stovėjimas eilėje.

Velykinio stalo patiekalai buvo ne tik įvairūs išvaizda, skoniu ir gaminių kokybe, bet ir išdėstymu bei papuošimu. Mėsiškų valgių skyriuje tupėjo pasiputęs kalakutas su savo įvairiais gaminiais, paršiuko patiekalai, kumpiai, paštetai, ruliadai bei kiti vis kitokie man nežinomų vardų patiekalai. Saldžiųjų gaminių skyriuje puikavosi didžiulė "boba", didžiavosi ežienė su savo gausia šeima, gulėjo velykinis avinėlis bei nu-laužta beržo šaka, o jau tortų nei suskaičiuoti, nei visų išragauti nepajėgiau, nors esu nemažas smaguris.

Visi stalai papuošti menininkės Albinos Paškienės gėlėmis, dažytais margučiais. Velykinį stalą puošė dr. S. Vaitaitienė su E. Baltrušaitiene, o valgius skoningai išdėstė Marija Macevičienė.

Velykinį stalą suruošė Lietuvių moterų federacijos Chicagos klubo valdyba:

pirm. Jolanda Kerelienė, vicepirmininkė — Kazimiera Leonaitienė ir Aleksandra Likanderienė, parengimų vadovės — Marija Macevičienė ir Gražina Vaičaitienė, išdininkė Albina Paškienė ir sekretorė Svajonė Kerelytė. Valdybai talkininkavo S. Burokienė, O. Eler-tienė, V. Lenkevičienė, D. Kurauskienė, A. Kriaučiū-nienė.

Pasižmonėjimas praėjo geroje ir šventiškoje nuotaikoje. Susirinkusieji pabendravo, pasikalbėjo ir pasidalino prisiminimais. Gaila, kad per mažai buvo jaunimo. Tokie renginiai atgaivina vyresniųjų dvasią, o klubas sutelkia lėšų savo veiklai finansuoti. Šiais metais lietuviškieji laikraščiai švenčia prasmingas sukačtis ir vykdo finansinius vėjus tolimesniam leidimui užtikrinti. L. M. federacija, kaip viena ryškiausių lietuviybės išlaikymo puoselėtojų, turėtų neužmiršti spaudos ir ją finansiniai stipriau paremti.

 KASA Lietuvių Federalinė Kredito Unija CHICAGO - NEW YORK - ST. PETERSBURG AKTYVAI 37,000,000 DOLERIŲ			
KASOS VALANDOS:	TAUPYMO CERTIFIKATAI		
MARQUETTE PARKE 2615 West 71st St. Chicago, IL 60629 312-737-2110	SUMA	TERMINAS	KURSAS
Savaitės dienomis: 10:00-6:00	\$500	3 mėn.	8.80%
Ketvirtadieniais iki 7:00		6 mėn.	8.80%
Šeštadieniais: 9:00-2:00	-19,999	1 metų	9.25%
		2 metų	10.00%
		3 metų	10.15%
CICERO 1445 So. 50th Ave. Cicero, IL 60650 312-656-2201	\$20,000	3 mėn.	9.00%
	-49,999	6 mėn.	9.00%
		1 metų	9.35%
		2 metų	10.10%
		3 metų	10.25%
Antr. 9:00-12:00 Ketv. 3:00-6:00 Šešt. 9:00-12:00	\$50,000 ir daugiau - pagal susitarimą		
	IRA - 10% (metinis prieaugis 10.92%)		
	TAUPOMŲJŲ SĄSKAITA - 7.0% (metinis prieaugis 7.25%)		
New York tel.: 718-441-6799	SKOLINĄ tik savo nariams žemesniais nuošimčiais ir geresnėmis sąlygomis.		
St. Petersburg: 813-367-6304	KIEKVIENA SĄSKAITA IKI \$100,000 APDRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS		

KANADOS LIETUVIAI

J. Varčius

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ VEIKLA

Lietuvių namai yra Toronto lietuvių ekonominė ir visuomeninė organizacija, kurios pagrindinis tikslas rūpintis tinkamų patalpų įsigijimu, jų išlaikymu bendruomenės kultūrinei bei visuomenei veiklai paremti. Ši organizacija buvo įsteigta 1951 m. gruodžio 2 d. ir pirmieji namai buvo nupirkti 1952 m. rugpjūčio 7 d. netoli nuo miesto centro. Šie namai tarnavo lietuvių organizacijų veiklai 20 metų, bet nepatenkino visų lietuvių reikalavimų. 1971 m. liepos 15 d. buvo nupirkta dvi unitarų šventovės 1573 Bloor St. W., Toronto vakarų rajone. Šventovių perstatymas ir remontas organizatoriams sudarė daug finansinių rūpesčių. Statybos bei pertvarkymo darbus vykdė kontraktoriai, gi kiti įrengimo, dažymo darbai buvo atlikti savanorių talka. Tik 1973 m. pabaigoje pastato pagrindiniai darbai buvo užbaigti. Kiekvienais metais namų patalpos yra gražinamos, perdažomos, pertvarkomos, kad jos būtų jaukios ir patrauklios lankytojams.

Pirmame aukšte yra įrengta puošni Vytauto D. salė su patogia virtuve ir patalpos "Lokio" svetainei, kuri veikia kiekvieną dieną ir atvykusius svečius vaišina įvairiais gėrimais. Minėtoje salėje sekmadieniais nuo 12 val. iki 4 val. p. p. veikia valgykla, į kurią atvyksta iki 300 tautiečių ne tik pietauti, bet ir susitikti su draugais, pažįstamais ir nuotaikingai praleisti porą, trejetą valandų, pasivaikšinant lietuviško maisto patiekalais ir "Lokio" gėrimais. Viršuje šios salės yra įsikūręs "Paramos" kredito kooperatyvas ir kitos patalpos-kambariai naudojami namų administracijos reikalams.

Antrame aukšte yra didžioji salė su balkonais ir scena, vadinama Mindaugo mene, kuri talpina apie 600-700 žmonių. Šalia jos — karalienės Mortos menė ir prie jos didžiulė virtuvė, kuri aptarnauja Mindaugo menės svečius. Čia vyksta vestuvių puotos, pobuviai, baliai, pramoginiai ir kultūriniai rengimai.

Trečiame aukšte yra įrengta senovės motyvais Gedimino pilies menė su virtuve, patalpos bibliotekai ir buvęs pensininkų kambarys, kuriame planuojama įrengti lietuvišką seklyčią.

Visos patalpos, salės kasdien yra užimtose. Vytauto D. ir Mindaugo salėse keletas dienų savaitėje vyksta bingo žaidimai, kuriuose dalyvauja kiekvieną vakarą apie 700 kitataučių. Gedimino pilies menėje vyksta susirinkimai, posėdžiai, meninių vienetų repetitijos. Šeštadieniais ir sekmadieniais visose salėse vyksta lietuvių ir kitataučių pramoginiai pobuviai ir kultūriniai rengimai.

Šio didžiojo namo patalpas prižiūri ir finansines operacijas tvarko Lietuvių namų administracijos apmokami tarnautojai: vedėjas su 3 tarnautojais. Jiems talkina apmokami budėtojai, svetainės "Lokio", valgyklos ir virtuvių patarnautojai, ir bingo žaidimų vadovai bei prižiūrėtojai. Iš viso dirba per 100 įvairių patarnautojų, kurie gauna valandinius atlyginimus. Namai yra atidaryti kiekvieną dieną nuo 8 val. ryto iki sekančios dienos 1 val. ryto. Per metus juos aplanko per 200,000 žmonių.

Po 10 metų veiklos, padidėjus komercinėms operacijoms, pagrindinis pastatas pasidarė per mažas patenkinti lietuvių organizacijų ir bendruomenės narių reikalavimus. Prieš porą metų pastatui padidinti buvo nupirkti du kaimyniniai namai. Tačiau projekto vykdymą sutrukdė įsiterpęs tarp šių namų kitas namas, su kurio savininku iki šiol nepavyko susitarti dėl jo prašomos aukštos kainos.

Toronto Lietuvių namai yra užregistruota Ontario korporacijų įstaigoje kaip nepelno organizacija, kuri yra atleidiama nuo pajamų mokesčių. Jos valdomieji organai yra 11 narių-direktorių valdyba ir 3 narių revizijos komisija. Jie renkami 3 metams narių metiniame susirinkime rotacine tvarka. Finansiniams metams gruodžio 31 d. pasibaigus, 4 mėnesių laikotarpyje šaukiamas narių metinis susirinkimas.

1984 m. valdybą sudarė pagal sekančias darbo sritis: vadovavimo pareigūnai — pirm. V. Dauginis, vicepirm. T. Stanulis, išd. J. Slivinskas ir sekr. A. Pacevičius; statybos — remonto komisija — pirm. O. Delkus, B. Jackus ir E. Birgionas; visuomeninės veiklos — pirm. A. Jankaitienė, B. Bedarfienė, J. Šimkus ir soc. reikalų — V. Kulnys. Revizijos komisija A. Jucys, V. Vaitkus ir M. Abromaitis.

Pasibaigus 1984. XII. 31 finansiniams metams, Lietuvių namų narių metinis susirinkimas įvyko š. m. kovo 17 d. Mindaugo menėje. Dalyvavo 252 nariai. Valdybos pareigūnai ir komisijų pirmininkai padarė išsamius pranešimus, iš kurių išryškėjo 1984 m. šako-

Chicagiečiai menininkai koncertuoja Toronte: solistai Dana Stankaitytė ir Algis Grigas. Prie pianino Alvydas Vasaitis. S. Dabkaus nuotr.

ta ekonominė ir visuomeninė veikla.

Valdybos pirmininkas V. Dauginis ir išdėtininkas J. Slivinskas rūpinosi administracinių ir finansinių operacijų planavimu ir priežiūra. Lietuvių namų 1984. XII. 31 balanso aktyvas: kasa — \$235,000, nekilnojamas turtas — \$1,188,000, kilnojamas turtas \$206,000, kitos sąskaitos — \$89,000. Iš viso Lietuvių namų turtas atskaitomybės knygoje įvertintas — \$1,718,000. Pagrindinis kapitalas — \$1,096,000, kurio savininkai yra 1717 Lietuvių namų nariai.

1984 m. pajamų gauta \$604,000 ir išlaidų \$510,000. Pelnas — \$94,000. Pagrindinės pajamos sudarė: bingo žaidimai — \$289,000, salių nuoma — \$167,000 ir svetainė "Lokys" \$103,000. Didžiausias išlaidas sudarė: atlyginimai — \$183,000, aukos ir pašalpos organizacijoms — \$74,000, valymas — \$58,000, elektra, dujos ir vanduo \$43,000, turto mokesčiai — \$21,000, remontas — \$20,000.

Veikianti sekmadieniais valgykla ir tradiciniai rengimai 1984 m. buvo nuostolingi, nes valdyba iš šių operacijų nesiekė pelno, bet turėjo tikslą patarnauti savo nariams, neapsunkinant jų didesnėmis išlaidomis. Vyresnio amžiaus lietuviams pagelbėti prieš porą metų buvo įsteigta socialinių reikalų tarnyba ir tam tikslui pasamdyta tarnautoja, kuri lankė ligonius, invalidus ir fiziškai silpnus, teikdama moralinę ir teisinių reikalų sutvarkymo pagalbą. Studijuojančiam jaunimui paremti prieš tris metus buvo įsteigtas švietimo fondas "Labdara", kuris 1984. XII. 31 turėjo \$37,259. Iš gautų palūkanų buvo paskirtos 5 studentams stipendijų \$2,750.

Visuomeninėje veikloje valdybai labai daug padeda Lietuvių namų pagalbinės organizacijos: moterų ir

vyrų būreliai, moterų dainos vienetas, šachmatininkų klubas ir kultūrinė komisija. Iš šių šių organizacijų ir valdybos atstovų yra sudarytas visuomeninės veiklos komitetas, kuriam jau keletas metų sėkmingai vadovauja pirm. Aldona Jankaitienė. Jo tikslas — koordinuoti pagalbinių organizacijų ir vienetų veiklą, organizuoti kultūrinius bei pramoginius renginius ir talkinti Lietuvių namams. 1984 m. visuomeninės veiklos komitetas, pagalbinės organizacijos ir vienetai surengė 15 rengimų: koncertų, pobuvių, paskaitų ir kitų renginių. Ypač veiklus yra dainos vienetas, sudarytas iš 7 dainininkių, kurių mokytoja D. Deksnytė-Powell. Šis vienetas atlieka koncertines programas ne tik Lietuvių namų rengimuose, bet yra kviečiamas ir kitų lietuvių kolonijų.

Informaciniams reikalam buvo leidžiamas biuletenis "Lietuvių namų žinios", kuri redagavo tris metus J. Strazdas, 4 metus — J. Varanavičius ir du metus — St. Dargis. Biuletenis buvo labai svarbus įnašas Lietuvių namų veikloje. Tai Lietuvių namų įvykių kronika, kuri de-

tališkai aprašė visus vykusius rengimus, naskaitas, susirinkimus. Biuletenis, kurio pirmas numeris išleistas 1975 m. sausio 3 d., atrodo, savo gyvenimą užbaigė 1984 m. gruodžio 347 numeriu, nes valdyboje nėra nė vieno prityrusio redaktoriaus, gi savanorio neatsiranda, kuris 4 puslapių biuleteniui paruošti dirbtų daug valandų be atlyginimo ir už tai susilauktų tik nemalonių priekaištų ir net nepagrįstų skundų.

Pasibaigus valdybos 4 narių kadencijai, įvykusiuose rinkimuose pasikeitė valdybos sudėtis. Buvo išrinkti jaunosios kartos du nariai: Z. Bersėnaitė ir E. Pamataitis. Iš valdybos pasitraukė B. Bedarfienė ir A. Pacevičius.

NAMAS FLORIDOJE

Juno Beach lietuvių kolonijos centre pigiai paruošamas geras namas netoli jūros. Skambint: 1-305-626-0303. (16-19)

INTERNATIONAL STEEL BUILDING MANUFACTURER AWARD-WINNING DEALERSHIP IN AVAILABLE AREAS SOON. GREAT PROFIT POTENTIAL IN AN EXPANDING INDUSTRY. CALL WEDGCO 303-759-3200, EXT. 2403.

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
CAROL BAGGOTT
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
HOWARD TURNER — Attorney
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

BOSTONO LIETUVIAI

**PRISIMINTAS
DAILININKAS
VIKTORAS ANDRIUŠIS**

Kultūrinių Subatvakarių vadovybė Bostone, balandžio 13 d. subatvakarį paskyrė dailininko Viktoro Andriušio prisiminimui. Vakara pradėjo pirm. Edmundas Cibas. Rašytojas Antanas Gustaitis, kaip ir visada, savo smailščiu ir taikliu žodžiu su humoru pradėjo: "Nekiladingai papradėjo: "Nekiladingai pasunkiau, negu kalbėti apie žmogaus darbus ir kūrybą." Tada palygino dail. Viktorą Andriušį su kunigu Antanu Strazdu - Strazdeliu, kurių gyvenimo būdai ir keliai turėjo panašumo.

Viktoras Andriušis gimė 1908, o mirė 1967 metais. Gimnaziją baigęs 1925 metais Kaune, o Meno Moky-

lą 1931. Ligi 1944 metų buvęs Valstybės Teatro dailininkas dekoratorius. Yra sukūręs Valstybės Teatro dramai, operai ir baletui gražias dekoracijas. Atvykęs į Ameriką Bostone irgi kūrė dekoracijas Bostono lietuvių dramos ir baletų spektakliams, o taip pat Vasario 16-sios minėjimui.

Dail. Jonas Rūtenis kalbėjo apie Viktoro Andriušio kūrybą.

Po kalbų, aktorė Aleksandra Gustaitienė aiškino, o Romas Šležas iš skaidrių ekrane parodė Lietuvos teatro: operos, dramos ir baletų buv. žymesnius aktorius, kaip H. Kačinskas, K. Petrauskas ir kitus, net ir Bostone gyvenančių akt. Aleksandra Gustaitienė, Liucija Rutkauskaitė-Tvirbutienė ir teatro direktorius Antanas Gustaitis.

LSS Atlanto rajono vadovų ir vadovių suvažiavimo, įvykusio š. m. balandžio 13 d. Malronio Parke, Shrewsbury, Mass. dalyviai. Pirmoje eilėje sėdi: A. Glodas, G. Treinienė, K. Matonis, S. Gedgaudienė, P. Molis ir A. Treinys.

A. † A.

VACLOVUI KASAKAIČIUI

mirus, dukrą ROMUTĘ, brolių BRONIŲ su

šeimomis ir kitus artimuosius giliai užjau-

čiame

**Dalia ir Jonas
Maurukai**

A. A.

VACLOVUI KASAKAIČIUI

mirus, jo broliui BRONIUI ir visiems arti-

miesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

**Barbara ir Teodoras
Blinstrubai**

A. A.

VACLOVUI KASAKAIČIUI

mirus, jo broliui BRONIUI ir žmonai dr.

BIRUTEI KASAKAIČIAMS Chicagoje, ki-

tiems artimiesiems ir draugams, skausmo

valandoje gilią užuojautą reiškia

ALT S-gos Chicago Skyrius

LSS Atlanto rajono vadovų-vių suvažiavimo metu balandžio 13 d. vs Česlovas Kiliulis įteikia LS Fondui sukurta V. Igno grafiką didelei fondo rėmėjai, Waterburio vyr. sk. Židinio pirm. vs Danutei Venclauskaitei, kurios rūpesčiu į fondą buvo įnešta 1490 dol. J. Meiluvienės nuotr.

Tautinės Sąjungos salės, kur vyko šis V. Andriušio prisiminimui skirtas subatvakaris, sienos buvo apkabintos dail. V. Andriušio tapybos darbais, surinktais iš įvairių asmenų.

Dail. Viktoro Andriušio žmonai Aldonai negalint dėl ligos dalyvauti subatvakaryje, visi susirinkusieji pasirašė ant specialios kortos, kuri bus jai įteikta. Salė buvo perpildyta V. Andriušio draugų, bičiulių, pažįstamų ir gerbėjų.

KULTŪRINĖ POPIETĖ

Balandžio 14 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje Lietuvių Tautodailės Institutas surengė Kultūrinę popietę. Zita Krukonienė ir Gita Kupčinskienė kalbėjo apie lietuvių liaudies dainas. Paskaitos buvo iliustruojamos etnografinio ansamblio grupės atliekamomis dainomis ir garso juostomis. Taip pat buvo margučių paroda ir vaisės prie velykinio stalo.

PARENGIMAI

• Balandžio 27 d. Tautinės Sąjungos patalpose Kultūrinis subatvakaris 70 metų laikraščio "Dirva" suakčiai paminėti. Atvyks ir svečias iš Chicago Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirm. dr. Kriaučiūnas.

• Gegužės 5 d., tuoj po 10 val. šv. mišių šv. Petro bažnyčioje So. Bostone, parapijos salėje vyks Motinos Dienos minėjimas, kurį rengia LMF Bostono klubas. Per mišias bažnyčioje giedos sol. Birutė Aleksaitė. Salėje programą atliks: sol. Birutė Aleksaitė, akt. Aleksandra Gustaitienė ir akt. Jurgis Jašinskas, o taip pat Ivaškiens tautinių šokių mažųjų grupė. Apie motiną kalbės Elena Vasyliūnienė.

• Gegužės 13 d. Elenos Vasyliūnienės darbų parodos atidarymas 5-7 val. vakaro Cambridge Public Library.

• Rugpiūčio 11 d. Minkų radijo valandėlės gegužinė-piknikas Romuvos parke Brocktone.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

GOVERNMENT HOMES
from \$1 (U repair). Also
delinquent tax property.

Call (805) 687-6000, Ext.
GH-5823 for information.

(16-23)

OPPORTUNITY FOR
PROFESSIONAL HELP
PHYSICIAN
INTERNAL MEDICINE OR FAMILY
PRACTICE
ALSO

REGISTERED NURSES

3-11 — 11-7 SHIFT

Competitive salary & shift differential. We have a 29 bed, acute care facility in an underutilized service, seeking a physician willing to relocate to northern Maine. Very liberal income guaranteed for 1st year of practice. Office space provided by facility. If interested call or write to: A. Mitchell, Physician Recruiter, Van Buren Community Hospital, 2 Main Street, Van Buren, Maine 04785. (207) 868-2796. Equal Opportunity Employer

(17-16)

A. A.

VACLOVUI KASAKAIČIUI

mirus, jo broliui BRONIUI ir kitiems arti-

miesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą

**Valerija ir Mečys
Šimkai**

Philadelphijos tautinių šokių grupė Aušrinė atlikusi meninę programą Vasario 16 minėjime. Grupei vadovauja Eimutis Radžius. Aušros Bagdonavičiūtės nuotr.

PHILADELPHIA

ŠEIMOS PORTRETAS SCENOJE

Philadelphijos Dramos Būrelis po labai sėkmingo pereitų metų debiuto, ruošiasi naujam savo pasirodymui. Gegužės 11 d., 7 val. vak. Lietuvių Namų scenoje, 2715 E. Allegheny Ave., pamatysime Julijos Dantienės parašytą ir režisuojamą vieno veiksmo komediją **Šeimos portretas**. Komedijoje pavaizduotos šeimos nariai labai panašūs į daugelį mums visiems pažįstamų šeimų ir pavienių asmenų. Kartu su veikėjais pergyvensime kartų skirtumus, tėvų ir vaikų susikalbėjimo problemas, žingaidžių bei per daug kalbančių kaimynių įkyrumą ir panašias situacijas iš kurių besijuokdami patirsime ir daug karčios teisybės.

Jau antri metai su būreliu vaidina Audrius Dragūnas, Rasa Krokytė, Eimutis Radžius, Danutė Rukšytė, Vidmantas Rukšys, Rimantas Stirbys, Algis Šalčiūnas ir Virgus Volertas. Prie "veteranų" jungiasi "naujoji" Renata Baraitė, Aušra Gečytė ir Anilora Mašalaitienė. Dekoracijas ir kostiumus projektuoja Gema Kreivėnaitė, apšvietimą Vytas Bagdonavičius, scenos technika rūpinasi Kazys Razgaitis ir Kęstutis Mašalaitis.

Dramos būrelis ikūrėja ir širdis yra režisorė bei autorė Julija Dantienė, lietuviškame teatre besireiškianti nuo jaunų dienų. Jos padėjėja yra Vida Šalčiūnienė.

Šeimos portretas Philadelphijos premjera bus tradiciniame Lietuvių Bendoruomenės apylinkės pavarario Linksmavakaryje, kurio metu bus pristatytos šių metų trys abiturientės ir joms bus įteikti LB Vyties ženklukai. Jos yra Audra Dainoraitė, Viktorija Dan-

taitė ir Danutė Tautkutė.

Programos pajvairinimui ir praturtinimui dainuos Danutė Rukšytė ir Rasa Krokytė. Po programos šokiams gros Windjammers orkestras, veik Kosto Puzniko šiltas-šaltas bufetas, apylinkės valdybos suorganizuotas saldumynų stalas ir įvairių gėrimų baras.

Bilietai kaina \$7 suaugusiems ir \$5 besimokančiam jaunimui. Vinco Krėvės šeštadieninės mokyklos mokiniams, kaip į visus LB apylinkės renginius, bilietai bus išdalinti nemokamai. Kadangi žiūrovai sėdės prie stalų, kviečiame rezervuoti stalus. Tačiau ir pavieniams žiūrovams bus parūpintos vietos. Visais Linksmavakario klausimais galima skambinti T. Gečienei 677-1684 arba M. Sušinskienei 927-2467. (tg)

A. A. PETRAS BALČIUS

Vos prasiskleidus pirmiesiems žiedams, paukščiams giedant pavasario himnus, savo tremties kelionę užbaigė Petras Balčius. Jo keturi broliai krito begindami Lietuvos laisvę, o jis tęsė nebaigtą kovą tremty.

1949 m. apsigyvenęs Philadelphijoje, Pa., niekieno neraginamas, pradėjo organizuoti lietuvių vaikams šeštadieninę mokyklą. Vaikščiojo iš kiemo į kiemą pas mažamečius turinčias šeimas, kviesdamas juos leisti į liuanistinę mokyklą, prisiglaudusią šv. Kazimiero parapijos mokykloje. Surinkęs būrį, sekančiais metais pradėjo vargo mokyklos darbą. Pamokytojavęs keletą metų, kolonijos gyventojų buvo išstumtas, nes jis nelankė bažnyčios... Jo vietą užėmė mokytoja niekur nelankius pedagoginę mokyklą, bet buvo tinkamesnė už Petrą, baigusį Vilniaus universitetą, nes ji lankė bažnyčią.

Aš tuo metu organizavau chorą. Rengdamas koncer-

tus, Petrą kviesdavau į talką, parūpinti geras, maistą ir kt. Niekad neatsisakydavo ir nuolankių prašymų nemėgo. — Leonai, pasakyk datą, kada koncertas įvyks, kitu kuo aš pasirūpinsiu.

Taip Petras tapo neoficialiu choro ir ansamblio administratoriumi. Gautą parengimą pelną atiduodavo. Niekad neišdrįsau jo patikrinti, nes Petras dirbo sąžiningai ir širdingai.

Petras visiems talkininkavo, kas tik jį paprašydavo. Su verkiančia širdim, palikęs mokyklą, kibo į Lietuvių klubą. Jį remontavo, gražino, pavertė jaukia lietuvių užėiga. Bet... po keletos metų ir iš čia buvo išstumtas, nors dirbo veltui.

Dažnai su juo susitikdavau ir beveik visad apsi-
verkdavo, kalbant apie kolonijos visuomeninę veiklą. Buvo jautrios širdies žmogus. Gyvenimo saulėlydy rašė atsiminimus, kurių nebaigė. Atėjęs į Vasario 16 minėjimą, teišklausęs pusę programos, pasijuto blogai ir artimiesiems gelbstint, paliko salę. Nugabentas į ligoninę ir pasigydyęs mirė, palikęs neužbaigtą knygą. Nesistebėkime — beveik visi taurūs visuomenininkai palieka neužbaigtas knygas.

Tikėkim, kad mūsų kolonija tavo neužbaigtai knygai uždės — Nihil obstat — (nieko kenksmingo) ir tavo darbai nušvis kita šviesa. Išsikis ramybė. Te Vilniaus Gedimino pilis, Geležinis Vilkas ir Panerių šilai niūniuoją Tau mielosios Vilniaus krašto tėviškės legendą.

L. Kaulinis

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIŲ** apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti **ZENONUI** arba **SAULIUI** (216) 442-6810.

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

MIRĖ POETĖ MARIJA SIMS

1985 m. balandžio 9 d. iš slaugimo namų vežant į Cottage ligoninę, su šiuo pasauliu atsiskyrė Detroito visuomenininkė ALT S-gos ir LŽ S-gos garbės narė, tauri lietuvė, poetė Marija Sims.

Balandžio 12 d. Yolandos Zaparackienės laidojimo namuose rožinį sukalbėjo kun. Alfonsas Babonas. Velionės nueitus gyvenimo kelius papasakojo, savo ir jai pavestų organizacijų vardu užuojautą giminėms pareiškė ir paskaitė jos parašytą eilėraštį "Senatvė" — Yolanta Zaparackienė. Žodį tarė ir giminėms užuojautą pareiškė ALT S-gos ir Detroito Lietuvių Organizacijų centro vardu Stasys Šimoliūnas. Sugiedotas Lietuvos himnas. Atsilankusieji gausiai aukojo: šv. Mišioms, Lietuvių Fondui ir Tautos Fondui. Prie karsto stovėjo St. Butkaus šaulių kuopos vėliava.

Balandžio 13 d. po atlaikytų šv. Antano parapijos bažnyčioje šv. Mišių velionės kūnas buvo nulydėtas į Woodmere kapines, kur buvo sudegintas ir pelėnai bus nuvežti į Chicago ir palaidoti, prieš keletą metų mirusio, jos vyro Jono Sims kape, Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Laidotuvėmis rūpinosi velionės sesuo Marcelė Černekytė su vyru Jim Byrne iš Kanados, jas tvarkė laidojimo direktorė Yolanda Zaparackienė. Užkandos buvo švedų svetainėje.

PAGERBTI ALFA GILVYDIS IR ANTANAS MUSTEIKIS

Balandžio 14 d. šv. Antano parapijos patalpose buvo pagerbti nusipelnę lietuviškoje veikloje, buvęs Lietuvos seimo atstovas ir vicepirmininkas agronomas Alfa Gilvydis, sulaukęs 90 metų ir Detroito Lietuvių Kultūros klubo pirmininkas Antanas Muteikis, sulaukęs 85 metus. Invokaciją sukalbėjo klebonas kun.

Alfonsas Babonas, Akademijos metu žodį, apie jubilatus tarė mokytojas ir "Lietuvių Balso" radijo vlandėlės redaktorius Albertas Misiūnas. Programą pravedė mokytoja "Tremties Trimito" redaktorė Stefanija Kaunelienė. Meninę dalį atliko muz. Stasio Sližio vadovaujamas vokalinis moterų kvartetas. Žodį tarė ir jubilatus pasveikino: agronomų vardu Vytautas Čižauskas, ALT S-gos Detroito skyriaus vardu Edvardas Milkauskas, LB Michigano apygardos ir LB Detroito apylinkės ir Lietuvių Fondo Tarybos vardu Vytautas Kutkus, Detroito Lietuvių Organizacijų vardu dr. Saulius Šimoliūnas, šeimos vardu sūnus Jaunius Gilvydis. Raštu gautus sveikinimus paskaitė Stefanija Kaunelienė. Sugiedota Ilgiausių metų! Po akademijos visi dalyviai buvo pavaišinti užkandomis, pyragais, kava ir skaniu vynu. Jubilatams įteiktos dovanos ir apjuosti juostomis.

Jubilatų veiklą Algis Vaitiekaitis pavaizdavo surengtoje parodėlėje, kurioje nuotraukomis, laikraščiu iškarpomis, programomis buvo parodyti jubilatai ir jų atlikti darbai. Pagerbime dalyvavo apie 100 svečių, kurių tarpe matėsi ir iš toliau atvykusių.

Pagerbimą surengė: L. K. klubas, ALT S-gos Detroito skyrius ir agronomai.

BIRUTIETĖS MINĖS SUKAKTĮ

D.L.K. Birutės draugijos Detroito skyrius minės savo veiklos 30-tį, sekmadienį, gegužės 5 d. šv. Antano parapijos patalpose. Minėjimas prasidės šv. Mišiomis. Toliau seks 12:30 akademija, vazų ir paveikslų paroda, meninė dalis ir pietūs. Meninę dalį atliks muz. St. Sližio vadovaujamas vokalinis moterų kvartetas. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

A. A.

Amerikos Žurnalistų Sąjungos Detroito skyriaus garbės narei poetei

MARIJAI SIMS

mirus, jos giminėms, draugams ir pažįstamiems, reiškiamo užuojautą

L. Ž. S-gos Detroito Skyriaus
Žurnalistai

JAV LB KULTŪROS TARYBOS PENKTOJI PREMIJŲ ŠVENTĖ

Laureatų pristatymas ir premijų įteikimas.

Meninę programą atlieka

sol. Anita Pakalniškytė,

akomp. muz. Jonui Govėdui.

1985 m. gegužės 11 dieną,

šeštadienį, 7:00 val. vakare

Dievo Motinos Auditorijoje

18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119.

Maloniai visus kviečiame susitikti su mūsų kūrėjais ir pasidžiaugti jų įnašu į lietuvių kultūrą.

Globoja LB CLEVELANDO APYLINKĖS VALDYBA

Rengia JAV LB KULTŪROS TARYBA

REIKŠMINGA CLEVELANDO SKAUTININKIŲ SUEIGA

Š. m. balandžio 11 d. vakare p. Civinskių bute įvyko Clevelando skautininkų draugovės sueiga, kurioje draugovės vadovybė buvo perleista į jauniausios skautininkų kartos rankas.

Sueigoje dalyvavo gausus būrys skautininkų, atstovaujančių visas tremtyje aktyvias skautininkų gentkates, nuo vs Apolonijos Šenbergienės, vienos pirmųjų Nepriklausomos Lietuvos skaučių, iki naujausių skautininkų, kaip Virginijos Juodišūtės, Julijos Taurienės ir Vilijos Nasvytės. Sueiga buvo reikšminga tuo, kad po septynerių įtemptų darbo metų vs Jadvyga Budrienė pasitraukė iš pirmininkės pareigų ir jas perdavė naujai pirmininkei ps. Ingridai Civinskienei. Sueigoje taip pat dalyvavo LSS Vyriausia Skautininkė vs Stefa Gedgaudienė, kuri, nežiūrint savo einamųjų aukštųjų pareigų, lieka aktyvia draugovės nare.

Clevelando skautininkų draugovės sueigoje balandžio 11 d. įvyko pareigų perdavimas. Septynerius metus išbuvusi pirmininke Jadvyga Budrienė pareigas perdavė naujai pirmininkei Ingridai Civinskienei. Nuotraukoje iš kairės: buv. pirm. J. Budrienė, Vyr. skautininkė S. Gedgaudienė, naujoji draugovės pirm. I. Civinskienė ir Neringos tuntininkė D. Vodopalienė.

Sesė Jadvyga Budrienė padarė trumpą draugovės veiklos apžvalgą, suminėdama svarbesnius veiklos momentus ir pareikšdama savo skautišką padėką visoms, kurios savo darbu prie tos veiklos prisidėjo.

Naujoji pirmininkė ps. Ingrida Civinskienė trum-

pai, bet jautriai paaikšino priežastį, kodėl ji tas sunkias pareigas apsiimanti. "Aš turiu du vaikučius, ir man rūpi lietuviškos skautybės tęstinumas. Atiduodu savo duoklę šitai organizacijai, kad ji liktų gyva ir mano vaikams".

Prašydama visų talkos ir bendradarbiavimo, naujoji draugovės pirmininkė jau buvo pasiruošusi konkrečiam darbui, dalyves apdailindama klausimų lapais, kad susipažintų arčiau su draugovės narių pageidavimais, nuomonėmis ir sugebėjimais. Draugovės veiklos planas taip pat jau siekia net vėlyvą rudenį ir atrodo, kad naujas entuziazmas bei naujos idėjos pagyvins draugovės veiklą.

Sesė J. Budrienė buvo įteikta dovana su visų dalyvių parašais, o Vyr. Sk. Stefa Gedgaudienė abi pirmininkės apdovanojo gėlėmis. Neringos tunto tuntininkė Danguolė Vodopalienė padovanojo ruožų puokštę.

Oficialus pareigų perdavimo momentas, perduodant tautinę vėliavą į Ingridos Civinskienės rankas, buvo pagerbtas rimties minute ir atsistojimu. Oficialiai sueigos daliai pasibaigus, jau tės maloni, seseriška nuotaika. Visos skirstėsi įsitikinusios, kad susilaukta rimto organizacijos vadovių prieauglio, kuris sugebės ir yra pasiryžęs lietuviškosios skautybės darbą perimti iš vyresniųjų ir sekti jų idealų pėdomis.

(amb)

DOMŠAIČIO PARODOS ATIDARYMAS

Šeštadienį, š. m. balandžio mėn. 13 dienos vakare Dievos Motinos parapijos salėje buvo atidaryta Prano Domšaičio meno paroda. Nežiūrint tropiško lietaus, salėje susirinko meno mylėtojai ir su dideliu dėmesiu apžiūrinėjo meniškai ir skoningai iškabintus Domšaičio ir kelis Petravičiaus paveikslus. Ypatingą lankytojų dėmesį traukė centre išstatyta trijų paveikslų harmonija: "Apreiškimas", "Nukryžiuojimas" ir "Bėgimas į Egiptą". Tai nuostabiai švelnių spalvų, dominuojant žalsvoms ir žemės rudumo spalvoms, mistišką nuotaiką sukeliantys kūriniai, kurių šykštūs, bet dinamiski teptuko brūkšniai vertė kiekvieną sustoti ir susimąstyti.

PLB vicepirmininkė Milda Lenkauskienė trumpu žodžiu lankytojams pristatė svečius iš Chicago: Dr. A. Razmą, dr. G. Baluką ir K. Avižienį. Ji trumpai supažindino klausytojus su Prano Domšaičio asmeniu ir bendrais jo kūrybos bruožais ir paskelbė parodą esant atidarytą, pakviesdama žodį tarti Lietuvių Dailės Instituto pirmininką dr. Gediminą Baluką. Dr. Balukas priminė, kad Mažoji Lietuva davė mūsų raštijai pradžią, taip ir Pranas Domšaitis savo darbais garsina Lietuvos vardą. 1980 m. kovo 23 dieną Lietuvių Fondo ir Meno Instituto bendrame posėdyje buvo įsteigta speciali meno puoselėjimo komisija. Po ilgo svarstymo buvo prieita išvados, kad menas yra mūsų

kultūros dalis ir jis yra taip pat tarptautinė kultūringo pasaulio kalba, tad ir Lietuvių Fondui būtų tikslu meną globoti. Todėl LF Institutui davė beprocentinę paskolą Prano Domšaičio kūriniams įsigyti. Meno Tarybą šiuo metu sudaro 9 asmenys, kurie valdo meninį turtą, tačiau LF esąs tikrasis to turto savininkas. Tai pirmą kartą esą rimtai užsiangažuota rūpintis meno darbų apsauga išsivijoje. Šiuo tarpu turimos trys kolekcijos: virš 700 Domšaičio, 40 Dobužinskio ("Senosios Lietuvos" ciklas) ir 1984 metais įsigytų 10 Petravičiaus paveikslų.

Ateityje svajojama apie lietuvių dailės muziejaus steigimą, nes turime jau nemažai tarptautinio masto menininkų. Reikia jų kūrinius katalogizuoti, surinkti ir pristatyti Vakarų pasauliui. Dr. Balukas kviečia visus jungtis vienam bendram ir vieningam darbui toje srityje, pabrėždamas, kad menas nesąs mažiau reikšmingas už Lietuviškąją Enciklopediją, lituanistinę katedrą ir kitas mūsų institucijas. Jis kvietė visus tapti Lietuvių Meno Instituto nariais, sumokant 15 dolerių nario mokestį. Dr. Balukas maloniai padėkojo Dirvai ir Mūsų Žingsniams už Domšaičio parodos propagavimą.

Svečio kalba buvo išklaudyta su dideliu dėmesiu ir palydėta šiltais plojimais. Po oficialios parodos atidarymo dalies lankytojai diskutavo atskirus paveikslus, domėjosi kainomis ir buvo vaišinami kavute.

Aurelija Balašaitienė

Vincenta Daugirdienė Clevelande atšventė 90-tąjį, gimtadienį. Šalia sukaktuvinių sėdi kleb. kun. G. Kijauskas, S. J. Už jos kairėje stovi globėja Nora Braziulienė ir artimieji.

V. Bacevičiaus nuotr.

BALTIMOR

"Antras Kaimas" atliks programą Baltimorėje, šeštadienį, 7:30 val. vak., balandžio 27 d., Lietuvių Namuose. Vakara rengia Washingtono K. Donelaičio lituanistinė mokykla.

E. Būtėno nuotr.

Į Clevelandą iš Kanados atvyksta Gintaro dainininkės, kurios atliks meninę programą šv. Kazimiero lit. mokyklos rengiamame koncerte balandžio 27 d. 7 val. vak. Dievo Motinos parapijos salėje. Bilietai po 8, 6 ir 4 dol. Studentams 2 dol. galima įsigyti pas G. Barzduką telefonu: 486-9021 arba J. Urbonavičienę 692-1110.

ATVYKSTA ANSAMBLIS GINTARAS

Š. m. balandžio mėn. 27 dieną, 7 val. vakaro Dievo Motinos parapijos salėje turėsime progos pažinti ir išgirsti Toronto garsiojo lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaras" dainos vienetą. Jį sudaro aštuonios dainininkės, solistas, instrumentalistai ir pianistas. Vienui vadovauja Giedra Rinkūnaitė-Paulionienė, talkininkauja Žibutė Šilinskaitė. Muzikos patarėjas — akompaniatorius yra jaunums gerai pažįstamas muzikas Jonas Govėdas, o solo partijas atliks Rimas Paulionis. Dainininkės yra Bernadeta Abromaitytė, Apolinija Paliulytė-Battison, Aldona Biskytė, Dana Čepaitė, Dana Dirmantaitė, Renata Kaknevičiūtė, Mirga Šaltmiraitė ir Žibutė Šilinskaitė. Tai Lietuvos nematęs, ją tik iš dainų ir pasakojimų pažinęs jaunimas, kuris, "Gintaro" vardu pasivadinęs, mums atkuria pamarių dainas. Šis dainos vienetas yra dalis plačiai pragarsėjusio Toronto Jaunimo Ansamblio Gintaras. Tas ansamblis, įsikūręs 1966 metais, apkeliavo didžiąsias lietuvių kolonijas, gastroliavo Europoje, dalyvavo mūsų šokių šventėse ir yra laimėjęs visą eilę premijų ir atžymėjimų tarptautiniuose festivaliuose. Tos šokių grupės palydą sudaro dainininkai ir aštuonių asmenų orkestras. Su laiku jie pradėjo atskirai koncertuoti ir 1984 metais išleido savo pirmą plokštelę, pavadintą "Gintaras su daina".

"Gintaro" repertuaras yra grynai lietuviškas tiek kompozitorių, tiek dainų pasirinkime. Dominuoja harmonizuotos liaudies dainos, kurias pajvairina ir estradinės bei pramoginės muzikos lietuvių kompozitorių kūriniai. Įdomu bus išgirsti tą originalų vienetą su pianistu, instrumentalistais ir solistu.

Šv. Kazimiero Lituanistinės Mokyklos tėvų komitetas šio koncerto pelną skiria mokyklos reikalams ir tikisi, kad Clevelando visuomenė, visada dosniai remianti mokyklą, ne vien savo buvimu užtikrins to vakaro pasisekimą, bet turės progos pasigėrėti ne eiliniu koncertu. Tai bus jaunimo koncertas jaunimo labui, kurio niekas neturėtų praleisti. Po programos bus vaišės, į kurias taip pat visi kviečiami atsilankyti, pabendrauti ir susipažinti su mūsų artimais jaunais kaimynais anapus Kanados pasienio. (amb)

NAUJA LIETUVIŠKA ŠEIMA

Pavasario žiedams puošiant gamtą, balandžio 13 Dievo Motinos parapijos bažnyčioje moterystės sakramentą priėmė Dalia Miškinytė ir Ginis Mačys. Abu Clevelando lietuvių visuomenei gerai pažįstami kaip aktyvūs organizacijų nariai, bei savo talentais dažnai talkinę įvairiems lietuviškiems renginiams. Dalia baigusi meną — graphic design Cleveland Institute of Art. Šiuo metu dirba vienoj iš žinomesnių advertising agentūrų kaip meno vadovė. Ginis įsigijęs bakalauro laipsnį Cleveland

State Universitete administracijos srityje. Šiuo metu dirba kaip vedėjas vienoj kompiuterių krautuvėj.

Jaunuosius prie altoriaus atlydėjo pamergės: Danutė Belzinskienė, Daiva Madjar, Rūta Staniškytė, Lidiya Balčiūnaitė ir pabroliai: Nerijus Mačys, Paul Kudrna, Algis Miškinis ir Algis Mainelis. Sakramentą suteikė klebonas kunigas G. Kijauskas, S. J. Gitara apeigų metu grojo Rick Eble.

Vakare į Lietuvų Namų salę susirinko arti trijų šimtų svečių pasidžiaugti vestuvių švente. Salėje vyravo linksma nuotaika bei gražiai išpuošti stalai. Matėsi daug svečių atvykusių iš įvairių Amerikos pakraščų — Rochesterio, Chicago, Texas ir kt. Jaunųjų tėveliai Aldona ir Vytenis Miškiniai ir Stasys ir Stasė Mačiai jaunuosius sutiko su duona ir vynu linkėdami gražiausių gyvenimo valandų. Prasidėjus puotai, į susirinkusius trumpu žodžiu prabilo jaunosios tėvelis Vytenis Miškinis ir pakvietė giminaite iš Chicago Audrą Aleknaite vadovauti vaišėm. Tostą už jaunuosius pakėlė vyriausias pabrolis Nerijus Mačys. Svečiai ilgai šoko, šnekučiavosi ir maloniai praleido laiką jaunų širdžių pavasario šventėje. (ib)

Jaunieji Dalia ir Ginis Mačiai po sutuoktuvių.
V. Bacevičiaus nuotr.

1985 KELIONĖS Į LIETUVĄ

DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTĖ — 10 DIENŲ LIETUVOJE

No. 716 (17 dienų): liepos 16- rugpjūčio 1 — \$2,059
10 dienų Lietuvoje, 3 Varšuvoje, 1 Mainze. LUFTHANSA iš JFK ir Bostono

KITOS KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

No. 813 A (18 dienų): rugpjūčio 13 - 30 — \$1,999
10 dienų Lietuvoje, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinky. FINNAIR iš JFK.

No. 102 (15 dienų): spalio 2 - 16 — \$1,479
10 dienų Lietuvoje su dviem dienom Kaune, 2 Helsinky. FINNAIR iš JFK.

No. 117 (15 dienų): lapkričio 7 - 21 — \$1,339
10 dienų Lietuvoje, 2 Helsinky. FINNAIR iš JFK

No. 126 (15 dienų): gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,459
10 dienų Lietuvoje, 2 Helsinky, FINNAIR iš JFK.

17 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, VOKIETIJA

No. 618A: birželio 18 - liepos 4 — \$1,949

No. 917A: rugsėjo 17 - spalio 3 — \$1,839

11 dienų Vilniuje, 3 Varšuvoje, 1 Mainze. LUFTHANSA iš JFK ir Bostono

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, ESTIJA IR SUOMIJA

No. 805: rugpjūčio 5 - 18 — \$1,829

5 dienos Vilniuje, 2 Talline laivu, 2 Leningrade, 3 Helsinky. FINNAIR iš JFK.

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, ITALIJA

No. 609: birželio 9 - 22 — \$2,089

No. 922: rugsėjo 22 - spalio 5 — \$1,869

No. 106: spalio 6 - 19 — \$1,869

5 dienos Vilniuje, 2 Maskvoje, 5 Romoje su 1 diena Florencijoje. ALITALIA iš JFK ir Bostono

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, SUOMIJA

No. 702: liepos 2 - 14 — \$1,729

No. 813 B: rugpjūčio 13 - 25 — \$1,729

No. 903: rugsėjo 3 - 15 — \$1,729

No. 930: rugsėjo 30 - spalio 12 — \$1,389

6 dienos Vilniuje, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinky. FINNAIR iš JFK

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, BAVARIJA

No. 820: rugpjūčio 20 - rugsėjo 1 — \$1,769

No. 924: rugsėjo 24 - spalio 6 — \$1,669

5 dienos Vilniuje, 2 Maskvoje, 4 Miunchene. LUFTHANSA iš JFK ir Bostono

12 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, VOKIETIJA

No. 618B: birželio 18 - 29 — \$1,669

No. 702C: liepos 2 - 13 — \$1,669

No. 806C: rugpjūčio 6 - 17 — \$1,669

No. 917B: rugsėjo 17 - 29 — \$1,439

6 dienos Vilniuje, 3 Varšuvoje, 1 Mainze, LUFTHANSA iš JFK ir Bostono

10 DIENŲ — LIETUVA, SUOMIJA

No. 916: rugsėjo 16 - 25 — \$1,339

6 dienos Vilniuje, 2 Helsinky, FINNAIR iš JFK

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS

293 AUBURN ST.

NEWTON, MA 02166

(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:

gliminių iškvietimo dokumentus

nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas

dovanas gliminėm Lietuvoje

tarpininkaujama palikimų sutvarkyme

AMBER

STUDIOS, Inc.

505 East 185 Street,

CLEVELAND, Ohio 44119

Tel. (216) 531-3500

**Didelis pasirinkimas dovanoms
įvairių meno darbų.**

Galerija atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus trečiadienius

LAIŠKAS CLEVELANDIEČIAMS

Kultūros taryba man pavedė Jus pakviesti į penktąją Premijų šventę.

Jūs jau žinote, kad ta šventė — tai žymiųjų mūsų kultūros kūrėjų bei darbuotojų pagerbimas, premijomis ir žymenimis apdovanojimas.

Taip pat žinote, kad Premijų šventės spalvingos ir turiningos išklmės vyks gegužės 11 d. 7 val. vak. Dievo Motinos parapijos auditorijoje, kad bilietai tik po 3 ir po 5 dol. Kol dar galima gauti, pasidairykite abiejų parapijų svetainėse po pamaldų, rasite, kas parduvinėja.

Bet kam čia man tokia pareiga užkrauta? Juk viso pasaulio lietuvių išeivija žino, kad Clevelandas yra visokios kultūrinės veiklos centras. Kodėl taip? O todėl taip, kad čia gyvena patys kultūringiausi lietuviai. Tai ar jiems dar reikia priminti,

ti, kad ateitų į Kultūros ir kultūrininkų šventę! Bet palaukit. Gal vis dėlto ką nors reikėtų laikyti išteisingais, neapšaukti nekultūringais, jeigu į šventę neateitų. Ką?

Aklus? Ir juos gali kas nors atsivesti, kad pasidžiaugtų Pakalniškutės — Govėdo koncertu, rimtom ir ne taip rimtom, bet visada trumpom žymūnų bei pareigūnų kalbom.

Kurčius? Bet kodėl jiems praleisti gal vienintelę progą pamatyti laureatus: poetą Nykū-Niliūną, filosofą dr. Juozą Girnį, operos dirigentą Vytautą Marijošių, režisierių Darių Lapinską, skulptorių Vytautą Kašubą, L. Enciklopedijos leidėją Juozą Kapočių. Kitų metų laureatus, menų — mokslų kūrėjus, radijo, spaudos darbuotojus.

Tai kviečiame visus? Kviečiame visas, visus iš arti ir toli...

V. Mariūnas

SOLISTĖS PRAURIMĖS RAGIENĖS ir PIANISTO MANIGIRDO MOTIEKAIČIO KONCERTAS

Praurimė Ragienė

Š. M. GEGUŽĖS 4
D. 7:30 V. VAK.

DIEVO MOTINOS
PARAPIJOS
AUDITORIJOJE.

Bilietai bus parduodami
š. m. balandžio 21 ir 28 d.
parapijos kavinėje ir prie
įėjimo prieš koncertą.

Manigirdas Motiekaitis

Rengia CLEVELANDO ATEITININKAI

VILKAVIŠKIO GIMNAZIJA LANKIUSIŲ SUVAZIAVIMAS

Clevelande gyveną vilkaviškičiai, lankiusieji Vilkaviškio gimnaziją, norėtų vėl susitikti, pamatyti savo bičiulių pakitusius veidus, pasidalinti senų gerų laikų prisiminimais... Na, ir sumegzti per daugelį metų nutrūkusį bičiulystės mazgą.

Pernai sukako 60 metų, kai Vilkaviškio gimnazija

išleido savo pirmąją abiturientų laidą. Netrukus (1988) išauš ir dar vienas šviesus istorinis ir reikšmingas įvykis vilkaviškičiams — tai 320-ties metų sukaktis nuo to laiko, kai Vilkaviškis iš karališkų Jono Kazimiero rankų gavo miesto teises ir herbą (1668 metais).

Clevelande gyveną vilkaviškičiai š. m. rugpjūčio 31 d. (Darbo Dienos savaitgalį) šaukia visų Vilkaviškio gimnaziją lankiusių suvažiavimą.

Kviečiame atvykti visus — nesvarbu ar buvote žiburio ar Dr. Jono Basanavičiaus gimnazijos auklėtiniai! Nesvarbu, ar ją baigėte, ar lankėte tik vienerius metus — atvykite visi su savo šeimomis. Atgaivinsime senas pažintis, išgysime ir naujų bičiulių! Prašome visų registruotis ligi š. m. birželio 15 d., pranešant kiek asmenų dalyvaus. Smulkesnės informacijos paskelbsime vėliau, kai žinosime dalyvių skaičių. Tada sudarysime programą, paskelbsime ir į savo šventę pakviesime ir mūsų buv. mokytojus.

Neužmirškite: paskutinė registracijos diena š. m. birželio 15-toji. Dėl regis-

tracijos prašome rašyti šiems asmenims: Dr. Vyt. Maurutis, 8450 Bridlehurst Trail, Kirtland, Ohio 44026. Tel.: 216-256-1383, arba Balys Auginas, 4972 Hartley Drive, Lyndhurst, Ohio 44124. Tel.: 216-291-0839.

Iki pasimatymo Clevelande!

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

NATIONWIDE INSURANCE
Nationwide is on your side

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

Skaityt kit ir platinkit
D I R V A

Superior Savings
ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių
ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00,
penktadieniais 9:00 iki 6:00;
šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

DIRVA

NAUJA VLIKOVALDYBA

S.m. balandžio 20 d., Chicagoje įvykusiame Vliko tarybos posėdyje, buvo išrinkta Vliko valdyba trijų metų kadencijai.

Vliko pirmininku perrinktas dr. K. Bobelis ir vicepirmininku dr. D. Krivickas.

Kiti valdybos nariai - adv. E. Armanienė, O. Barškėytė, inž. L. Grinius, dr. J. Jurgėla, dr. J. Stiklorius, dr. J. Stukas ir J. Vitėnas - pasiskirstė darbo sritimis ir pareigomis.

• "Antras Kaimas" atvyksta į Baltimorę su nauja, įdomia programa. Vakaras įvyks šeštadienį balandžio 27 d., 7:30 val. vak., Lietuvių Namuose, Baltimorėje. Vakara rengia Washingtono K. Donelaičio li-tuanistinė mokykla.

• Galina Leonienė, Bradford, N. H., Dirvai paremti atsiuntė auką 20 dol. Ačiū.

• Dr. Leonas Kriaučeliūnas, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas ir Dirvos 70 metų sukakties vajeaus komiteto pirmininkas, balandžio 27 d. vyksta į Bostoną, kur dalyvaus kultūriniame subatvakary Dirvos 70 metų su-

kakčiai paminėti. Minėjimas įvyks Tautinės Sąjungos namo patalpose.

• STEFA GEDGAUDIE-NE, LSS Vyr. Skautininkė, praėjusį sekmadienį, balandžio 21 d., dalyvavo Roches-terio skautijos 35-rių metų veiklos sukakties minėjime.

• A. a. Kazio Žilėno, nuo- latinio Dirvos skaitytojo, mirusio Cicero 1984 m. lap- kričio 10 d. šviesiam atmi- nimui, jo bičiuliai Petras Petrušaitis iš Racine, Wis. ir Vytautas A. Račkauskas iš Cicero, Ill. Dirvos 70 me- tų sukakčiai paminėti au- koja \$200.00 A. a. Žilėnas Dirva mėgo, jos nekantriai laukė, jos kryptį visa šir- dimi pritarė ir ją aukomis dosniai rėmė. Jei būtų gy- vas ir dabar ją paremtų.

• O. Kremeris, La Grange Park, atnaujindamas Dir- vos prenumeratą, pridėjo auką 23 dol. Ačiū.

✓ **THE VOICE OF AMER-ICA**, Washington, DC, is recruiting continuously for qualified International Ra- dio Broadcasters in the Li- thuanian language. Salary ranges from \$17,824 to \$26,381. VOA representa- tives will be in Cleveland interviewing and testing potential candidates during the months of May and June. Candidates with a fluency in Lithuanian and English, and experience in journalism, translating, and /or academic research may obtain an interview by sending a resume to: Voice of America, Recruitment and Placement Division, Room 1192, 330 Indepen- dence Ave., SW. Washing- ton, D. C. 20547. VOA is an Equal Opportunity Em- ployer. (15-18)

• Detroito Lietuvių Or- ganizacijų Centro visuoti- nis susirinkimas įvyks sek- madienį, balandžio mėn. 28 d., 12 val. šv. Artano pa- rapijos patalpose, 3565 W. Vernor Hwy., Detroit. Val- dyba prašo Detroito orga- nizacijas atsiųsti savo at- stovus.

• "Lietuvos Atsiminimų" radijo stotis, WEVD, 97.9 FM banga, žymiai padidino savo pajėgumą. Programos vedėjas dr. Stukas, kviečia ne tik Didžiojo New Yorko ir New Jersey lietuvius, gy- venančius toliau nuo Man- hattano, bet taip pat Con- necticut miestų lietuvius įsijungti į jo klausytojų šeimą. Gauta laiškų, kad programos girdimos Stam- forde, Darien, Bridgeporte, New Havene, Waterburyje. Šaunus balius, koncertas ir banketas, "Lietuvos At- siminimų" radijo 44 metų gyvavimo sukakčiai pami- nėti, yra ruošiamas gegu- žės (May) 11 d., šeštadie- nio vakarą, 7 val. 30 minu-

Dirvos 70 metų sukakčiai paminėti vajeus

Atsiliepdami į Dirvos 70 metų sukakčiai pa- minėti atsišaukimą, sukelti Dirvai paremti 70,000 dol., aukojo šie asmenys:

(Pradžia Dirvoje Nr. 13)

Stella ir Vytautas Abraičiai, Palm Coast, Fla.	100.00
Jadvyga ir Vytautas Didžiuliai, Pompano Beach, Fla.	100.00
Laima ir Algis Didžiuliai, Bogota, Col.	100.00
Vida ir Donatas Siliūnai, Pompano Beach, Fla.	100.00
Birutė ir Vaclovas Dzenkauskai, Pompano Beach, Fla.	100.00
Veronika ir Jurgis Janušaičiai, Port Orange, Fla.	100.00
Ronald Subačius, Crenford, N. J.	100.00
B. Mackiala, Ormond Beach, Fla.	50.00
Sofija ir Antanas Kalvaičiai, Ormond Beach, Fla.	40.00
Pranas Damijonaitis, Ormond Beach, Fla.	25.00
Antanas ir Angela Kašubai, Deltona, Fla.	25.00
Jurgis Miežaitis, Ormond Beach, Fla.	25.00
Ona ir Kostas Žolynai, Ormond Beach, Fla.	25.00
Albinas Subačius, Ormond Beach, Fla.	20.00
Gediminas Lapėnas, Deltona, Fla.	20.00
Vincas Urbonas, Chicago, Ill.	15.00
Vacys Kvetkus, Inverness, Fla.	13.00
Ignas Bumelis, Ormond Beach, Fla.	10.00
Andrius Bružėnas, Ormond Beach, Fla.	10.00
Jonas Kapčius, So. Daytona, Fla.	10.00
Jonas Kalpokas, Tampa, Fla.	100.00
Janė ir Kazimieras Karaliai, Jacksonville, Fla.	10.00
Simas Kontrimas, Ormond Beach, Fla.	10.00
Jonas Lepeška, Port Orange, Fla.	10.00
Antanas Garka, Ormond Beach, Fla.	10.00
Alfonsas Ilekis, Daytona Beach, Fla.	10.00
Amalija ir Mykolas Jagučiai, Ormond Beach, Fla.	10.00
Juozas Raudys, Chicago, Ill.	10.00
Antanas Sprindys, Deltona, Fla.	10.00
Petras Vaitiekūnas, Ormond Beach, Fla.	10.00
Antanas Žindžius, Ormond Beach, Fla.	10.00
Ignas Kaunelis, Detroit, Mich.	50.00
M. Kleinaitis, St. Petersburg, Fla.	25.00
Br. Snarskis, Ormond Beach, Fla.	10.00
Stasė ir Valerijonas Balčiūnai, Daytona Beach, Fla.	5.00
Povilas Bložis, Daytona Beach, Fla.	5.00
Stasys Daržinskis, Ponce Inlet, Fla.	5.00
Juozas Sodaitis, Ormond Beach, Fla.	5.00
Jonas Šileikis, Port Orange, Fla.	5.00
Antanas Viktoras, Chicago, Ill.	5.00

(Bus daugiau)

A. A.

MARIJAI SIMS,

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos gar- bės narei mirus, visiems giminėms ir arti- miesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Amerikos Lietuvių Tautinės
Sąjungos Valdyba

Vilties Draugijos šimtininkei, ALT
S-gos garbės narei

A. A.

MARIJAI SIMS

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą Ve- lionės artimiesiems ir bičiuliams

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

Tauriam lietuviui, Černevės žudynių 1941
m. kankiniui-liudininkui,

A. A.

JUOZUI ŽIČKUI

mirus, Jo šeimai ir broliui POVILUI ŽIČKUI,
LLKS išeivioj Pirmininkui reiškiamo užuo- jautą

Jonas, Vincentina Jurkūnai
Mečys, Eleonora Valiukėnai

A. A.

VACLOVUI KASAKAIČIUI

mirus, jo brangiai dukrai RAMUTEI ČEPU-

LIENEI, jos šeimai, giminėms ir artimie- siems reiškiamo nuoširdžią užuojautą

J. Strijauskas
S. ir S. Vaškiai

čių, šv. Trejybės lietuvių "Jinai ir Trys Gintarai". parapijos salėje, Newark, Kvietimai gaunami pas N. J. Programą atliks, dai- prof. dr. Jokūbą Stuką, 234 nuos ir gros populiarius dai- Sunlit Dr., Watchung, N. J. nos vienetas iš New Yorko, 07060.